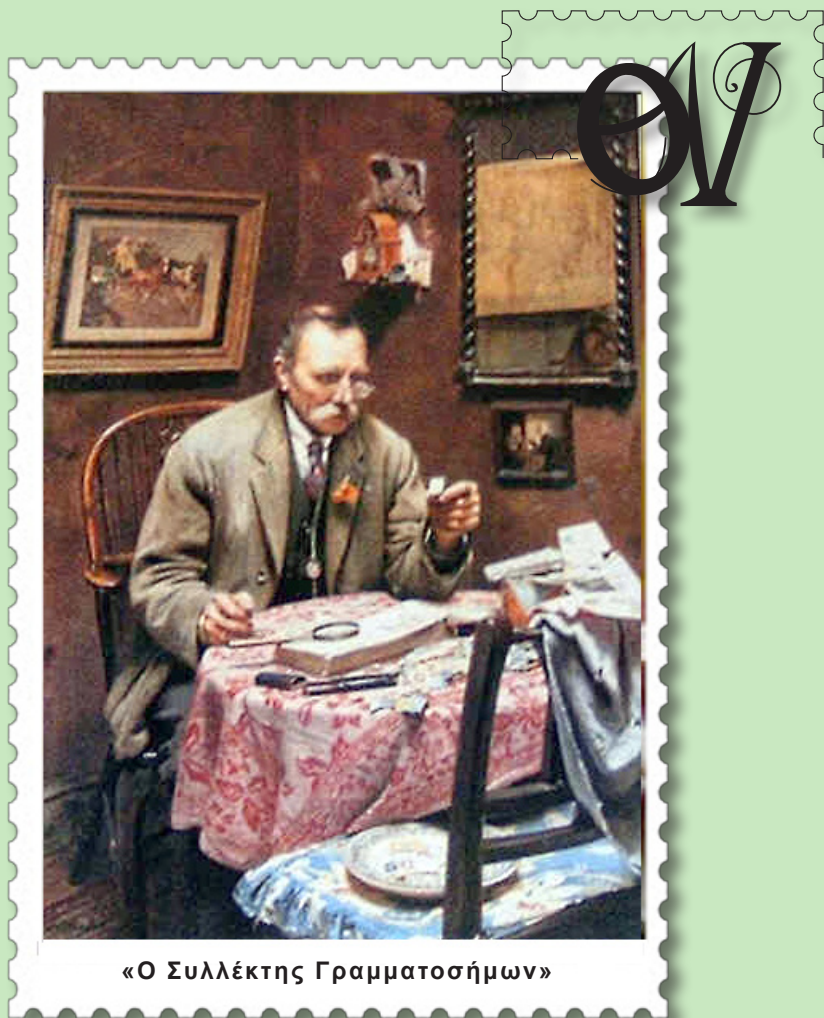

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΗΣ

«Ο Συλλέκτης Γραμματοσήμων»

**Πανελλήνιος Σύλλογος
Θεματικού Φιλοτελισμού & Νεότητας**

Τριμηνιαίο φιλοτελικό & πολιτιστικό περιοδικό

Έτος 14^ο, Αρ. 54. Απρίλιος - Ιούνιος 2013

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΗΣ

Τριμηνιαία Περιοδική Έκδοση, Έτος 14^ο, Τεύχος 54^ο, Απρίλιος-Ιούνιος 2013
Ιδιοκτήτης: ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΜΟΥ

Εκδότης-Διευθυντής: Π.Λεούσης.

Συντακτική Επιτροπή: Π.Λεούσης, Π.Καγκελάρης, Θ. Απέργης

Αγίου Δημητρίου 12, 14452 Μεταμόρφωση. Τηλ. 210 2825134, e-mail: p_leoussis@hotmail.com

www.thematic-philatelist.gr, <http://themaphila.blogspot.com>

Υπεύθυνος τυπογραφείου: "NO+ADO", Κυριάκος Αλεξίου & Σια ΕΕ
Διανέμεται δωρεάν στα μέλη. Ετήσια Συνδρομή € 15. Εγγραφή € 5.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

CONTENTS

Γράμμα του προέδρου	1	Editorial	1
Το Θωρηκτό Ποτέμκιν και ο Σεργκέι Αΐζενστάιν .	2	The Battleship Potemkin and Sergey Eisenstein	2
Διοικητικός απολογισμός Συλλόγου για το 2013	6	Annual administrative assesment of our club	6
Η ποδιά της γιαγιάς!	9	Grandma's apron!	9
Η πυγολαμπίδα	10	The glowworm	10
Το παγωτό	12	The ice cream	12
Το βαλσαμικό ξύδι	13	The balsamic vinegar	13
Ποδήλατο και γυναικεία απελευθέρωση	14	Bicycle and women's liberation	14
Αναδρομή στις ελληνικές φιλοτελικές εκθέσεις	16	History of the Hellenic philatelic exhibitions	16
Χαβιάρ, "ο μαύρος χρυσός της γεύσης"!	20	Caviar, "the black gold of taste"!	20
Η Παλμύρα και η βασίλισσα Ζηνοβία	22	Palmyra and the queen Zenobia	22
Ο Ουραλοχούχουλας	25	The Ural Owl	25
Ανοιχτή Επιστολή: Διαφημιστικές και προπαγανδιστικές μηχανικές σφραγίδες	26	Open letter: Advertising and propaganda mechanic postmarks	26
Η ασπιρίνη	30	The aspirin	30
Μένιππος εκ Γαδάρων	32	Menippus of Gadara	32
Αχ! Αυτί το πλάνο... ..	33	Thematic plans	33
Τα ευρωπαϊκά άλογα έλξης	34	The European horses of draft	34
Οι μπύρες "τραπίστ" είναι υπέροχες!	36	The "trappistes" beers are wonderfull!	36
Δικά μας και δικά σας νέα	38	Philatelic news	38
Νέες εκδόσεις Ελλάδας - Κύπρου - ΟΗΕ	40	New issues of Greece, Cyprus, UN	40
Οι ελληνόρρυθμοι καθολικοί Μαγυάροι	44	The Greek Byzantine Catholic Magyars	44

Εικόνα εξωφύλλου: **Ο Συλλέκτης Γραμματοσήμων**, του Charles Spencelay (1865-1958)

THE THEMATIC PHILATELIST

Quarterly Journal. Year 14th. No 54, April-June 2013

Owner: THE PANHELLENIC SOCIETY OF THEMATIC PHILATELY

Editor-Director: Pantelis Leoussis

Editorial Committee: P. Leoussis, P. Cangelaris, Th. Apergis

Address: 12, Agiou Dimitriou Str., GR-14452 Metamorphosi, Athens

Tel. +31- 210-2825134; e-mail: p_leoussis@hotmail.com

www.thematic-philatelist.gr, <http://themaphila.blogspot.com>

The journal is distributed gratis to the members

Annual subscription € 15. New members' subscription € 5

Διοικητικό Συμβούλιο 2013-2015
Πανελληνίου Συλλόγου Θεματικού Φιλοτελισμού

Παντελής Λεούσης, Πρόεδρος
Παναγιώτης Καγκελάρης, Αντιπρόεδρος
Σπύρος Παπαγιάννης, Γεν. Γραμματέας
Βασίλης Πετρόχειλος, Ταμίας
Αλέκος Ιατρίδης, Έφορος
Θανάσης Απέργης (Θεσσαλονίκη), μέλος
Αριστομένης Καλυβιώτης (Καρδίτσα), μέλος

Εξελεγκτική επιτροπή:
Βασίλης Αποστολόπουλος
Παναγιώτης Θεοδωρόπουλος
Ευάγγελος Ολύμπιος

Ο Θεματικός φιλοτελιστής έχει τιμηθεί με τα εξής μετάλλια:
EUROCUPRUM 2001 (Πολωνία) Χάλκινο, ΕΦΙΛΑ 2002 (Ελλάδα) Μεγάλο Αργυρό
TEMEX 2003 (Αργεντινή) Μεγάλο Αργυρό, BRNO 2005 (Τσεχία) Επάργυρο
JERUSALEM 2006 Αργυρό, BALKANFILA 2007 Μεγάλο Αργυρό, CHINA 2009 Αργυρό,
ANTVERPIA 2010 Αργυρό, BALKANFILA 2012 Μεγάλο Αργυρό.

Επισκεφτείτε την ιστοσελίδα μας και το blog:

www.thematic-philatelist.gr ▶

<http://themaphila.blogspot.com> ▶

Προς τους φίλους αναγνώστες...

Αγαπητοί φίλοι,

Ενώ ο φιλοτελικός κόσμος της χώρας κάνει προσπάθειες να αντιμετωπίσει και αυτός τις τόσες δυσκολίες που περνάει ο τόπος, ενώ κάνει τα αδύνατα δυνατά να μείνει ζωντανός, να παραμείνει στα πόδια του διοργανώνοντας εκθέσεις, ομιλίες και άλλες εκδηλώσεις χρησιμοποιώντας αποκλειστικά τα πενήρα ίδια μέσα του, έρχονται ειδήσεις και γεγονότα που ταραάζουν την ηρεμία του φιλοτελικού τοπίου.

Ακούστηκε, για παράδειγμα, ότι επίκειται η υποβάθμιση της Διεύθυνσης Φιλοτελισμού των Ελληνικών Ταχυδρομείων σε Τομέα. Χωρίς να μας πέφτει λόγος για τις διαφοροποιήσεις που ο Οργανισμός θεωρεί αναγκαίες για την καλύτερη ή την οικονομικότερη λειτουργία του, εν τούτοις δεν θα απεμπολήσουμε το δικαίωμά μας να σχολιάσουμε το γεγονός: Ότι δηλαδή, υποβάθμιση της Διεύθυνσης Φιλοτελισμού σημαίνει μία υποβάθμιση του φιλοτελισμού γενικότερα. Ίσως επειδή "η κότα που -μέχρι πρότινος- έκανε τα χρυσά αυγά" σταμάτησε να γεννά με την ίδια συχνότητα -εξαιτίας της κρίσης αλλά και των λαθών-, άρα δεν της αξίζει πια το "μεγαλύτερο κοτέτσι"...

Πέραν τούτου, οι σχεδιαζόμενες αλλαγές στο φιλοτελικό τμήμα μας δημιουργούν και πρόσθετες συναισθηματικές φορτίσεις. Για παράδειγμα, ο Μανώλης, ο πάντα πρόθυμος συμπαθής "σφραγιδοφύλαξ", που χρόνια τώρα εξυπηρετεί με άψογο τρόπο τις -συχνά- ιδιόμορφες απαιτήσεις των σφραγιδοφιλικής φιλοτελικής πελατείας, φημολογείται ότι με την σχεδιαζόμενη υποβάθμιση, μετακινείται. Το γεγονός αυτό δημιουργεί σε πολλούς από εμάς ερωτηματικά, μαζί και κάποιας μορφής ανασφάλεια. Ποιος θα τον αντικαταστήσει; Θα είναι όπως παλιά; Και τι θα αλλάξει στον τρόπο λειτουργίας του τμήματος σφραγίσεων;

Ωστόσο, το μεγάλο ερωτηματικό, η μεγάλη έκπληξη ήρθε με την αναγγελία μιας έκτακτης έκδοσης γραμματοσήμων που σχεδιάζεται να κυκλοφορήσει στις 16 Σεπτεμβρίου 2013. Ούτε λίγο, ούτε πολύ, πρόσωπα σημερινά, που άλλοι γνωρίζουμε και άλλοι αγνοούμε, προτάθηκε να γίνουν γραμματόσημο με το αιτιολογικό ότι είναι "εθνική ανάγκη" λόγω της μεγάλης προσφοράς τους στη χώρα. Μεταξύ αυτών ο πανάξιος συνθέτης Βαγγέλης Παπαθανασίου και ο εξίσου ικανός άνθρωπος των "μίντια" Νίκος Αλιάγας, για να αναφερθώ στους ευρύτερα γνωστούς. Αλλά γιατί η εθνική προσφορά αυτών είναι μεγαλύτερη από εκείνη, π.χ., του Μ. Θεοδωράκη; Ή ακόμα, του Μάνου Χατζηδάκη, ο οποίος, ανήκοντας από καιρό στους τεθνεώτας, θα μπορούσε να γίνει γραμματόσημο χωρίς να βάλει τον ΕΛΤΑ στον πειρασμό να απαρνηθεί τον κανονισμό του, αυτόν που ο ίδιος θέσπισε το 1998, και με βάση τον οποίο κανείς δεν γίνεται γραμματόσημο εν ζωή, πλην Προέδρων Δημοκρατίας;

Όλοι εύκολα αντιλαμβανόμαστε ότι ο ΕΛΤΑ φέρει την μικρότερη ευθύνη γι' αυτή την παρασπονδία. Σίγουρα είναι οι γνωστές "άγνωστες άνωθεν δυνάμεις" που έστειλαν το σχετικό "φιρμάνι", εξυπηρετώντας κάποιους σκοπούς που στην προκείμενη περίπτωση ονομάστηκαν "λόγοι εθνικού συμφέροντος", αδιάφορα αν με αυτή την έκδοση καταπατούνται οι εσωτερικοί θεσμοί, το εθνικό δίκαιο, η διεθνής πρακτική. Πρόκειται για επανάληψη του ίδιου έργου που έχουμε ξαναδεί στο παρελθόν, αυτή τη φορά σε πολλαπλή εκδοχή και προκλητικότητα.

Με όλα αυτά, ο φιλοτελικός κόσμος είναι ανάστατος. Θα βρεθεί κάποιος, κάποτε να τον ακούσει, να τον υπολογίσει;

Καλό καλοκαίρι σε όλους.

Ο πρόεδρος

Το θωρηκτό Ποτέμκιν και ο Σεργκέι Αϊζενστάιν

του Παντελή Λεούση

Η ανταρσία στο θωρηκτό Ποτέμκιν ήταν ένα από τα πολλά επεισόδια λαϊκού ξεσηκωμού ενάντια στον αυταρχισμό και την αναληγσία του τσαρικού καθεστώτος που χαρακτήρισαν τις λίγες δεκαετίες πριν την Οκτωβριανή Επανάσταση του 1917. Άρχισε με μία απλή εκδήλωση διαμαρτυρίας των ναυτών του πλοίου για την ποιότητα του κρέατος με το οποίο θα παρασκευαζόταν το επόμενο γεύμα. Όταν το είδαν κρεμασμένο στο κατάστρωμα, μισοσάπιο και γεμάτο σκουλήκια, παραπονέθηκαν, και, παρά τη γνωμάτευση του γιατρού που εκλήθη και απεφάνθη ότι είναι εντάξει ("Τα σκουλήκια είναι προνύμφες που θα εξαφανιστούν

Ο Αϊζενστάιν και σκηνές από την ταινία του.

μόλις πλυθεί το κρέας"), δεν πείστηκαν και έκαναν αποχή από το γεύμα.

Όταν οι ανώτεροι αξιωματικοί έμαθαν για αυτήν την άρνηση, κάλεσαν προσκλητήριο στο κατάστρωμα. Μερικοί άνδρες βγήκαν μπροστά, δηλώνοντας ότι εκπροσωπούν αυτούς που συμμετείχαν στην αποχή. Τότε ο πλοίαρχος διέταξε να τους σκεπάσουν με ένα μεγάλο μουσαμά και κάλεσε τη φρουρά να τους πυροβολήσει. Η ατμόσφαιρα ήταν ηλεκτρισμένη. Η φρουρά περίμενε το παράγγελμα "πυρ", ενώ το υπόλοιπο πλήρωμα την καλούσε να μην υπακούσει. Αυτή η στάση του πληρώματος προκάλεσε ακόμα περισσότερο την οργή του

Ωραίο μονόφυλλο με τον πύργο και τα κανόνια του Ποτέμκιν. Σε πρώτο πλάνο ο Ουκρανός υπαξιωματικός Γκριγκόρι Βακουλεντσούκ, το πρώτο και μοναδικό θύμα της ανταρσίας.

πλοίαρχου, ο οποίος άρπαξε ένα όπλο και πυροβόλησε ένα ναύτη στο στήθος. Ήταν ο Ουκρανός υπαξιωματικός Γκριγκόρι Βακουλεντσούκ, το πρώτο και μοναδικό θύμα από το κατώτερο πλήρωμα των γεγονότων του Ποτέμκιν.

Το γεγονός αυτό προκάλεσε την έκρηξη του πληρώματος. Στασίασε, σκότωσε επτά αξιωματικούς (συμπεριλαμβανομένου του πλοίαρχου), έθεσε υπό κράτηση τους υπόλοιπους έντεκα και πήρε τον έλεγχο του πλοίου, ενώ κατέλαβε και το συνοδευτικό πλοίο "Ισμαήλ".

Όταν κατόπιν το Ποτέμκιν, έχοντας υψωμένη μια κόκκινη σημαία, οδηγήθηκε στην Οδησό, όπου εξελισσόταν απεργία των βιομηχανικών εργατών. Εκεί, οι στασιαστές καλούσαν τους ναυτικούς των υπόλοιπων πλοίων και τους πολίτες σε γενικευμένο ξεσηκωμό εναντίον του τσάρου, ενώ το σώμα του νεκρού Βακουλεντσούκ, εκτέθηκε στην αποβάθρα του λιμανιού, με τους ανθρώπους τις πόλεις να το επισκέπτονται σαν σε λαϊκό προσκύνημα.

Δύο ημέρες αργότερα, στις 16/29

Ο ήρωας Γκριγκόρι Βακουλεντσούκ.

Αριστερά, μνημείο στην Οδησό σε ανάμνηση της ιστορικής ανταρσίας. Δεξιά, πόστερ από το 11ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου της Μόσχας (1979) με έμβλημα σκηνή από το *Θωρηκτό Ποτέμκιν*.

Κάρτα Μάξιμουμ με το Θωρηκτό Ποτέμκιν εν πλω

Ιουνίου, τελείστηκε η κηδεία του υπαξιωματικού Γκριγκόρι Βακουλεντσούκ, η οποία μετατράπηκε σε συλλαλητήριο εναντίον του τσάρου. Το τσαρικό ιππικό χτύπησε ανελέητα τους συγκεντρωμένους, το "Ποτέμκιν" απάντησε με βολές κατά των στρατώνων, ενώ σε όλη την πόλη μαίονταν μάχες σώμα με σώμα μεταξύ απεργών και στρατού.

Μία ημέρα μετά, δύο μοίρες του Στόλου της Μαύρης Θάλασσας στάληκαν από το καθεστώς στην Οδησό, με εντολή να επιτεθούν στο θωρηκτό. Ακολούθησε μία παράτολμη αλλά άκρως επιτυχημένη κίνηση των εξεγερμένων: με θριαμβευτικό τρόπο, το Ποτέμκιν έπλευσε ανάμεσά τους, ενώ οι ναύτες των επιτιθέμενων πλοίων αρνούσαν να υπακούσουν στο "πυρ" των ανωτέρων τους. Σε ένα μάλιστα από τα πλοία, το θωρηκτό "Άγιος Γεώργιος Τροπαιοφόρος", το πλήρωμα στασίασε και ενώθηκε με το "Ποτέμκιν".

Την 1η Ιουλίου η κατάσταση άρχισε να διαμορφώνεται δυσμενώς για τους στασιαστές του Ποτέμκιν. Οι τσαρικοί αξιωματικοί ανέκτησαν τον έλεγχο του "Άγι-

ου Γεωργίου", το ιππικό κατέστειλε πλήρως τις εστίες αντίστασης στην Οδησό, στερώντας κάθε δυνατότητα ανεφοδιασμού του Ποτέμκιν, ενώ νέα πλοία του στόλου έρχονταν προς καταδίωξη του. Ήταν μάλιστα επανδρωμένα σχεδόν αποκλειστικά από αξιωματικούς, ώστε να μην επαναληφθούν φαινόμενα απειθείας.

Μπροστά σε αυτήν την κατάσταση, τα "Ποτέμκιν" - "Ισμαήλ" κινήθηκαν προς τη Ρουμανία και αγκυροβόλησαν στα ανοιχτά της Κωσταντζας, απευθύνοντας δύο μέρες αργότερα έκκληση "προς όλο τον πολιτισμένο κόσμο". Στην αρχή, οι Ρουμάνοι αρνήθηκαν να παράσχουν οποιαδήποτε βοήθεια. Λίγες μέρες μετά, αφού οι στασιαστές πήγαν στην Κριμαία και ξαναγύρισαν στην Κωσταντζα, υπό τις επευφημίες του συγκεντρωμένου στο λιμάνι λαού, αποφασίστηκε να τους χορηγηθεί πολιτικό άσυλο, ενώ τα πλοία επεστράφησαν στη Ρωσία.

Από τα μέλη του πληρώματος που επέλεξαν να επιστρέψουν αμέσως στη Ρωσία, επικαλούμενα ότι έδρασαν σε καθεστώς εξαναγκασμού, αρκετοί αθώωθηκαν, πενήντα έξι καταδικάστηκαν σε ποινές φυλάκισης και επτά εκτελέστηκαν ως αρχισυνομώτες. Ο επικεφαλής της επαναστατικής επιτροπής Αφανάσι Ματουσένκο ταξίδεψε στην Ελβετία, τις ΗΠΑ και τη Γαλλία, όπου συνδέθηκε με Ρώσους πολιτικούς εξόριστους όπως οι Λένιν και Γκόρκι. Το 1907 επέστρεψε στη Ρωσία με την υπόσχεση αμνηστίας, συνελήφθη και απαγχονίστηκε στη Σεβαστούπολη.

Στη Ρουμανία έμειναν περίπου 600, εκ των οποίων οι περισσότεροι είτε έζησαν μόνιμα στη

χώρα για το υπόλοιπο της ζωής τους, είτε επέστρεψαν ως ήρωες στη Ρωσία μετά το 1917.

Το 1925, η σοβιετική κυβέρνηση ανέθεσε στο σκηνοθέτη Σεργκέι Αϊζενστάιν το γύρισμα της ανταρσίας του "Θωρηκτού Ποτέμκιν" σε κινηματογραφική ταινία. Μιας ταινίας που έμελλε να αποτελέσει κορυφαία στιγμή στην ιστορία του κινηματογράφου, παρά το γεγονός ότι Σεργκέι ήταν μόλις 27 ετών.

Οι ιστορικές "Σκάλες της Οδησού", θέατρο των γεγονότων που εξιστορούνται (με υπερβολή) στην ταινία *Θωρηκτό Ποτέμκιν* του Αϊζενστάιν.

Η υπόθεση, σύμφωνα με την αφήγηση του Αϊζενστάιν, αναφέρεται στο χρονικό των τεσσάρων πρώτων ημερών της ανταρσίας (χωρίς να ακολουθεί απόλυτα την ιστορική αλήθεια), και είναι χωρισμένο στις εξής πέντε ενότητες:

- "Άντρες και Έντομα", όπου οι ναύτες αρνούνται

να φάνε το κρέας.

- "Δράμα στο Κατάστρωμα", με την εξέγερση των ναυτών και τη δολοφονία του Βακουλεντσούκ από τον βίαιο αξιωματικό.

- "Ένας Νεκρός Ζητά Δικαιοσύνη", με τους εργάτες της Οδησού να θρηνούν τον Βακουλεντσούκ.

- "Οι Σκάλες της Οδησού", όπου οι στρατιώτες του τσάρου κατασφάζουν το λαό (σφαγή που στην πραγματικότητα δεν διαδραματίστηκε ποτέ).

- "Συνάντηση με τους Διώκτες", κατά την οποία τα πληρώματα των πλοίων που καταδιώκουν το Ποτέμκιν, επευφημούν τους εξεγερμένους συναδέλφους τους.

Στο *Ποτέμκιν* ο Αϊζενστάιν εφάρμοσε επαναστατικές τεχνικές στην αφήγηση. Η εκπληκτικά ρεαλιστική περιγραφή των συγκρούσεων και η απεικόνιση των χαρακτήρων δεν είχε

προηγούμενο για τα δεδομένα της εποχής. Ωστόσο, ακόμα πιο καινοτόμο και εντυπωσιακό στοιχείο της ταινίας είναι το νευρώδες μοντάζ, το οποίο, χωρίς υπερβολή, διαμόρφωσε το σύγχρονο κινηματογράφο, καθώς μέχρι τότε οι ταινίες έμοιαζαν περισσότερο με κινηματογραφημένα θεατρικά έργα.

Παρά τον καθαρά προπαγανδιστικό χαρακτήρα της ταινίας, ο Αϊζενστάιν γνώρισε παντού την αποθέωση, σε όλα τα διεθνή φεστιβάλ που προβλήθηκε. Σήμερα, το *Θωρηκτό Ποτέμκιν* θεωρείται ένα από τα διαχρονικά αριστουργήματα του παγκόσμιου

Ο Σεργκέι Αϊζενστάιν και το *Θωρηκτό Ποτέμκιν*.

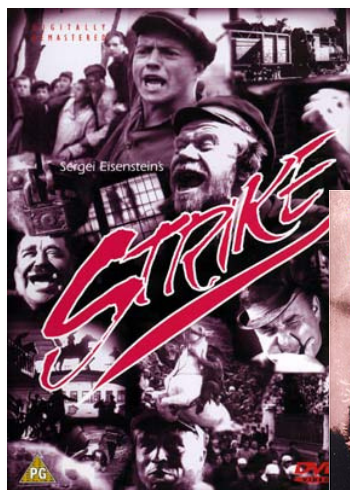
Ο μουσική επένδυση της ταινίας από τον σπουδαίο συνθέτη Ντιμίτρι Σοστακόβιτς συνέβαλε σημαντικά στην επιτυχία της.

αρχιτεκτονικής και ασχολήθηκε με τη ζωγραφική, φιλοτεχνώντας αφίσες. Όλα αυτά μέχρι που ανακάλυψε το θέατρο και ανέβασε στη Μόσχα πολλά θεατρικά έργα (Σαίξπηρ, Οστρόβσκι κτλ.). Περιήγηση και τα δοκίμια που άφησε, στα οποία αναλύει τα έργα και την τεχνική του, και διαιστυπώνει τις σκέψεις του για την τέχνη του κινηματογράφου.

Μεταξύ των άλλων ταινιών του είναι και ο *Αλέξανδρος Νέβσκι* (1938), και δύο μέρη της τριλογίας *Ιβάν ο Τρομερός* (1945 και 1946) που πρόλαβε να ολοκληρώσει, καθώς πέθανε από καρδιακή προσβολή σε ηλικία πενήντα χρόνων.

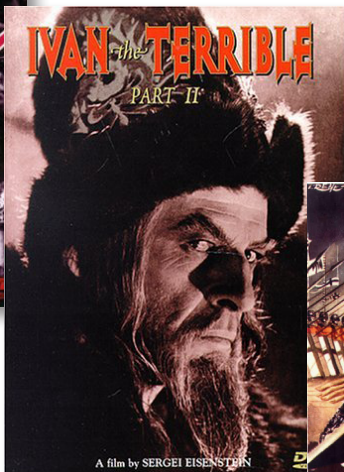
Πάντως, το αριστούργημά του παρέμεινε το *Θωρηκτό Ποτέμκιν*.

Χαρακτηριστική είναι και η γνώμη του φανατικού αντικομμουνιστή ναζι Γιόζεφ Γκράιμπελς, ο οποίος παρατήρησε πως "αυτό το υπέροχο φιλμ δεν έχει όμοιό του (...) εάν κάποιος δεν έχει στέρεα πολιτική στάση, θα μπορούσε να γίνει μολοσεβίκος παρακολουθώντας το!".

κινηματογράφου.

Ο Αϊζενστάιν γεννήθηκε στη Ρίγα της Λετονίας, από ευκατάστατους γονείς, γερμανικής, εβραϊκής και σουηδικής καταγωγής. Πολύγλωσσος, προτού ασχοληθεί με τον κινηματογράφο παρακολούθησε μαθήματα μηχανικής και

Αφίσες από τρεις ταινίες του Αϊζενστάιν: *Απεργία*, *Ιβάν ο Τρομερός* και *Αλέξανδρος Νέβσκι*.

Διοικητικός απολογισμός 2012

Ομιλία του Προέδρου Π. Λεούση στη Γ.Σ. της 10.04.2013

Αγαπητοί φίλοι,
Μέλη του Συλλόγου μας.

Με ειλικρινή χαρά και θερμές ευχαριστίες υποδεχόμαστε όλους όσους μας τιμάτε σήμερα με την παρουσία σας. Ευχαριστούμε επίσης τα μέλη μας τα “εκτός των τειχών” που μας έστειλαν τα ψηφοδέλτια τους, συμβάλλοντας έτσι στην εύρυθμη λειτουργία του συλλόγου μας.

Ο διοικητικός απολογισμός για το έτος 2012 δεν μπορώ να ισχυριστώ ότι μας βρίσκει ιδιαίτερα ικανοποιημένους. Κυρίως διότι, παρά τους σχεδιασμούς και τις κάποιες συνεννοήσεις, στάθηκε αδύνατο να οργανώσουμε μία έκθεση, έστω και μικρή, του τύπου που για χρόνια συνδιοργανώναμε, όπως π.χ. στη Χαλκίδα. Οι δημοτικές πρόρτες παραμένουν σταθερά και ερμητικά κλειστές σε κάθε σχετικό αίτημα. Η εθνική οικονομική δυσπραγία είναι φανερό ότι έχει άμεσες συνέπειες στα οικονομικά των Δήμων, με έμμεσο αντίκτυπο στις φιλοτελικές εκθέσεις.

Αυτό που πάντως φαίνεται πως παραμένει σταθερή αξία του συλλόγου μας είναι το περιοδικό μας, ο Θεματικός Φιλοτελιστής. Χωρίς αμφιβολία, έχει την μερίδα του λέοντος στην επιτυχή πορεία του. Είναι αυτός που μας συνδέει με τα μέλη μας από τη Θεσσαλονίκη, την Πάτρα, το Βόλο, τα Τρίκαλα, τη Ναύπακτο, τη Μυτιλήνη και πολλές άλλες πόλεις, μέχρι και τη μακρινή Κύπρο. Αναμφισβήτητα, είναι η καρδιά και οι πνεύμονες του συλλόγου. Χωρίς αυτόν, τα απανταχού μέλη μας δεν θα είχαν λόγο παρουσίας και συμμετοχής στο σύλλογό μας, αλλά και ο σύλλογος ίσως να μην είχε καν λόγο ύπαρξης, τουλάχιστον με τα σημερινά δεδομένα.

Το τεύχος που σήμερα σας μοιράστηκε είναι το 53ο. Διαιρώντας το 53 δια 4 έχουμε ηλίκο 13 και 1 υπόλοιπο. Πράγμα που σημαίνει ότι βρισκόμαστε ήδη στον 14ο χρόνο έκδοσής του.

Φέτος, ο Θεματικός Φιλοτελιστής γιορτάζει τα 14α γενέθλια του. Ωστόσο, κοιτάζοντας πίσω, στα 52 τεύχη που προηγήθηκαν, μας καταλαμβάνει δέος! Ξεκινώντας ένα τέτοιο και τόσο παράτολμο εγχείρημα, είχαμε πολλές αμφιβολίες για την διάρκειά του. Αλλά και πολύ λίγοι από τους φίλους μας θα πίστευαν ότι μπορούσε να φτάσει τόσο μακριά. Υπήρξαν στο παρελθόν, πρόσφατο και απώτερο, τόσα παραδείγματα άλλων φιλοτελικών εντύπων, που δικαιώνουν την ύπαρξη αυτών των αμφιβολιών.

Το γεγονός ότι ο Θεματικός Φιλοτελιστής βρίσκεται στα χέρια των μελών μας κάθε τρίμηνο, πάντα στην ώρα του, με τις 44 σελίδες του πλήρεις, πολύχρωμες και καλοφροντισμένες, δεν σημαίνει ότι έχει όλα τα προβλήματά του λυμένα. Η έλλειψη συγγραφικής προσφοράς για την κάλυψη της ύλης του εξακολουθεί να παραμένει άλυτη τριτοβάθμια εξίσωση, υποχρεώνοντας τον ομιλούντα να καλύπτει ο ίδιος το μεγαλύτερο μέρος της αρθρογραφίας, κάτι που δεν ήταν και δεν είναι στις επιδιώξεις του. Οραματιστήκαμε ένα θεματικό περιοδικό που θα δώσει βήμα στα μέλη, με το κάθε ένα από αυτά να δίνει θεματικά άρθρα με τον προσωπικό του τόνο, με την πρωτοτυπία της γραφίδας του, της προσωπικότητάς του. Δυστυχώς, με ελάχιστες εξαιρέσεις, οι εκκλήσεις μας αποδείχτηκαν μάταιες.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να ευχαριστήσω και δημόσια μία από αυτές τις εξαιρέσεις: τον Θεσσαλονικέα Θανάση Ατέργη, ο οποίος, εκτός από τη λαμπρή εκθεσιακή του εξέλιξη που τιμά το σύλλογό μας, δεν παραλείπει να μας στέλνει ανελλιπώς τη συνεργασία του.

Ο Πανελλήνιος Σύλλογος Θεματικού Φιλοτελισμού και Νεότητας συμπλήρωσε πέρσι 24 χρόνια από την σύσταση της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής του. Είκοσι τέσσερα χρόνια ζωής, με έντονη παρουσία στα φιλοτελικά πράγ-

ματα της χώρας. Είναι ένας από τους δύο συλλόγους, μετά την Μαξιμαφιλία, που έχει μονοδιάστατο φιλοτελικό αντικείμενο, αντίθετα με όλους τους άλλους συλλόγους της χώρας. Παρ' όλα ταύτα εξακολουθεί όχι μόνο να επιβιώνει και να έχει σταθερό αριθμό μελών από όλη την Ελλάδα, αλλά και να σημειώνει αυξητική τάση.

Ένα ακόμα από τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο σύλλογός μας είναι η τακτική ενημέρωση της ιστοσελίδας μας. Μιας ιστοσελίδας με ευρύ θεματικό περιεχόμενο, που δημιουργήθηκε με μεγάλο προσωπικό κόπο. Οφείλω να ζητήσω συγνώμη από τη Γενική Συνέλευση για το γεγονός ότι η ενημέρωσή της είναι πλημμελής.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι η ιστοσελίδα μας έχει ένα χαρακτηριστικό που την κάνει να ξεχωρίζει από όλες τις αντίστοιχες, σε παγκόσμιο επίπεδο. Είναι η μόνη με διδακτικό θεματικό χαρακτήρα. Χρειάστηκε μεγάλη προσπάθεια για να δημιουργηθούν, π.χ., οι 45 περίπου σελίδες της παραμέτρου "Κατάλληλο υλικό", μέσα από τις οποίες ο κάθε νέος θεματικός όπου γης μπορεί να μάθει τι επιτρέπεται και τι απαγορεύεται να συμπεριλάβει στη θεματική συλλογή του. Εκτός φυσικά από τους κανόνες και τις άλλες πολύτιμες πληροφορίες που προσφέρονται με απόλυτη επάρκεια.

Ο κόπος για τη δημιουργία και ενημέρωση της ιστοσελίδας μας είναι ακόμα μεγαλύτερος καθώς οι γνώσεις μας στην πληροφορική είναι σαφώς περιορισμένες. Η ενημέρωσή της χρειάζεται εφεξής τακτική φροντίδα, γνώση και χρόνο που δεν υπάρχει πάντα. Στην έκκλησή μας για βοήθεια, ανταποκρίθηκε άμεσα ο Γ. Γραμματέ-

ας του συλλόγου μας, ο Σπύρος Παπαγιάννης, ο οποίος ανέλαβε μάλιστα τη βελτίωση της όλης δομής της. Προσωπικά του προβλήματα καθυστέρησαν την ολοκλήρωση της προσπάθειας. Είναι βέβαιο όμως ότι τους αμέσως προσεχείς μήνες η ιστοσελίδα μας θα λειτουργεί υποδειγματικά, όπως υποδειγματικά λειτουργεί και η άλλη υπηρεσία που προσφέρει στο σύλλογό μας ο κ. Παπαγιάννης. Αναφέρομαι στο blog που ο ίδιος δημιούργησε και ενημερώνει ανελλιπώς, και που,

κρίνοντας από την επισκεψιμότητά του, σημειώνει ιδιαίτερη επιτυχία.

Σε διεθνές επίπεδο, οι τακτικές συνεργασίες μας συνεχίστηκαν κανονικά, κυρίως με τους θεματικούς συλλόγους τριών χωρών: Ιταλίας, Γαλλίας και Βελγίου. Κύριο αντικείμενο

της συνεργασίας οι ανταλλαγές των περιοδικών μας, πληροφοριών και άρθρων. Στενή παραμένει πάντα και η συνεργασία μας με την Κυπριακή Φιλοτελική Εταιρεία, το φιλοτελικό περιοδικό της οποίας αναδημοσιεύει, σχεδόν σε μόνιμη βάση, άρθρα του Θεματικού Φιλοτελιστή.

Στον τομέα της συμμετοχής θεματικών εκθεμάτων μελών μας σε διεθνείς εκθέσεις, ο χρόνος που πέρασε ήταν ιδιαίτερα θετικός, κυρίως από την άποψη της βαθμολογικής προόδου των εκθεμάτων. Παρά το γεγονός ότι οι συμμετοχές μας περιορίστηκαν σε μόνο μία έκθεση, αυτή της BALKANFILA που διεξήχθη στην πόλη Μάριμπορ της Σλοβενίας, δύο θεματικά εκθέματα μελών μας πέτυχαν βραβεύσεις που ποτέ στο παρελθόν δεν είχαμε χαρεί σε τέτοιο ύψος, τουλάχιστον εκτός ελληνικών συνόρων. Η θεματική συλλογή Ανοικτής Τάξης του Βασίλη Αποστολό-

πουλου τιμήθηκε με Μεγάλο Χρυσό μετάλλιο, το δε "Ποδήλατο" του Θανάση Απέργη κατέκτησε το Χρυσό. Δύο ακόμα συλλογές, του Ιωακείμ Χαλβατζιδόπουλου και του ομιλούντος απέσπασαν Μεγάλα Επίχρυσα. Ο σύλλογός μας έχει κάθε λόγο να νοιώθει υπερήφανος γι' αυτές τις βραβεύσεις.

Ωστόσο, το μεγάλο αγκάθι του ελληνικού θεματικού φιλοτελισμού παραμένει η πλήρης ανυπαρξία νέων συλλεκτών. Τόσο σε επίπεδο νεότητας όσο και σε επίπεδο ενηλίκων, παρά τις οφθαλμοφανείς προσπάθειες που καταβάλλουμε και παρά την απεριόριστη διάθεση για προσφορά βοήθειας που διαθέτουμε, δεν υπάρχει κανένα φως στον ορίζοντα.

Είναι βέβαιο ότι η δραστηριότητά μας θα ήταν πολύ μεγαλύτερη αν υπήρχε το παραμικρό ενδιαφέρον των ανά τη χώρα φιλοτελικών συλλόγων για συνεργασία, τόσο στη διοργάνωση κοινών θεματικών εκθέσεων, μικρών, μεγαλύτερων ή απλής επίδειξης, όσο και σεμιναρίων ή ενημερωτικών θεματικών συναντήσεων. Τόσο με προσωπικές επαφές, όσο και μέσω του περιοδικού μας, θέσαμε εαυτόν στη διάθεση των αδελφών συλλόγων, χωρίς ανταπόκριση. Μοναδική εξαίρεση αποτέλεσε η Φιλοτελική Εταιρεία Λέσβου, η οποία προσκάλεσε τον ομιλούντα να παρουσιάσει την ομιλία του "Η ιστορία του ταγκό μέσα από τα γραμματόσημα". Η παρουσίαση έγινε στο Δημοτικό Θέατρο της Μυτιλήνης και σημείωσε εξαιρετική επιτυχία. Έδωσε μάλιστα την ευκαιρία στους δύο συλλόγους να αναπτύξουν σημαντικές σχέσεις και συνεργασίες τους.

Η παράδοση της συνεργασίας του συλλόγου μας με τον αδελφό σύλλογο των "Φιλοτελιστών των Αθηνών" συνεχίστηκε πέρυσι, με διάφορους τρόπους. Μία από τις περισσότερο προβλεβημένες εκδηλώσεις που από κοινού πραγματοποιήσαμε ήταν και η γιορτή της κοπής της πρωτοχρονιάτικης πίτας. Κατά γενική ομολογία, ήταν μία εκδήλωση απόλυτα επιτυχής, στην οποία παρευρέθησαν πολλά μέλη και φίλοι μας. Η εορτή διανθίστηκε με ομιλία του ...ομιλούντος με θέμα "Εθνικοί ύμνοι και πατριωτικά τραγούδια μέσα

από τα γραμματόσημα".

Κλείνοντας τον σημερινό σύντομο απολογισμό δεν θα ήθελα να μεμψιμοιρήσω. Δεν θα παραπονεθώ για την απροθυμία συμμετοχής μελών μας στο ΔΣ. Δεν θα γογγύξω για την έλλειψη προσφοράς στην ύλη του Θεματικού Φιλοτελιστή, για την έλλειψη επαρκούς βοήθειας. Είναι γνωστό εξάλλου ότι σε όλους σχεδόν τους συλλόγους η ιστορία επαναλαμβάνεται: ένας, δύο, το πολύ τρεις άνθρωποι "σέρνουν το ...κάρο". Εμείς θα εξακολουθήσουμε να το σέρνομε, κάτω από οποιοσδήποτε συνθήκες. Διότι αγαπάμε αυτό που κάνουμε. Διότι πιστεύουμε στο θεματικό φιλοτελισμό και στην – ουτοπιστική, έστω – θεώρηση πως κάποια στιγμή θα βρει το δρόμο του και στην Ελλάδα. Το δρόμο που δικαιούται και του αξίζει, ανάλογο με αυτόν που διανύουν χιλιάδες θεματικοί σε όλο τον πολιτισμένο κόσμο.

Καλωσορίζουμε τα νέα μέλη μας που εγγράφηκαν πρόσφατα: τους Γιάννη Παναγόπουλο, Άγγελο Καμπουράκη, Βασίλη Πετρόχειλο, Γιάννη Σπαντιδάκη από το κέντρο, τον Θωμά Κόντο από τη Λάρισα και το Νίκο Ράγκο από την Κύπρο. Η εφεξής παρουσία τους στο Σύλλογο μας ενισχύει, μας δίνει κουράγιο, και επιβεβαιώνει τον ισχυρισμό μας ότι ο Πανελληνίος Σύλλογος Θεματικού Φιλοτελισμού και Νεότητας έχει περιθώρια ακόμα μεγαλύτερης προόδου, για την οποία θα προσπαθήσουμε άοκνα.

Ευχαριστώ το σύνολο των μελών του απερχόμενου Δ.Σ., ιδιαίτερα τους Σπύρο Παπαγιάννη και Θανάση Απέργη, αλλά και όλα τα απλά μέλη μας, απ' άκρη σ' άκρη της χώρας, για τη στήριξή τους. Ευχαριστώ την Ένωση Ελλήνων Συλλεκτών Καρτών Μάξιμουμ και τον φίλο πρόεδρο Νίκο Μαλλούχο για την πρόθυμη προσφορά του χώρου της σημερινής εκδήλωσης. Τέλος εκφράζω τις θερμές ευχαριστίες μου προς όλους εσάς που μας τιμήσατε σήμερα με την παρουσία σας.

Είθε η νέα χρονιά να είναι καλύτερη για τον Σύλλογό μας, αλλά και για ολόκληρο τον Ελληνικό Φιλοτελισμό.

Σας ευχαριστώ.

Η ποδιά της γιαγιάς!

Οι σημερινοί νέοι σχεδόν αγνοούν τι είναι η ποδιά και το ρόλο που αυτή έπαιζε τα παλαιότερα χρόνια. Οι μητέρες και οι γιαγιάδες μας φορούσαν την ποδιά για να τα προστατέψουν τη φούστα ή το φόρεμα από τη φθορά και τη βρωμιά. Τα χρόνια εκείνα τα ρούχα ήταν δύσκολα να βρεθούν. Ήταν εξάλλου πολύ πιο εύκολο να πλύνεις μια λερωμένη ποδιά από ένα φόρεμα.

Ωστόσο, η ποδιά δεν αρκέστηκε σε αυτό το ρόλο. Χρησίμευε για μύριες άλλες χρήσεις που την καθιστούσαν εξάρτημα της καθημερινής αμφίσης αναγκατάτατο.

Για παράδειγμα, όταν έπρεπε να μεταφερθεί ένα πιάτο με καυτό περιεχόμενο ή να βγει το ταψί από το φούρνο, η ποδιά χρησίμευε σαν πρόχειρο γάντι. Τότε δεν υπήρχαν ακόμα οι πιάστρες και τα γάντια κουζίνας.

Η ποδιά χρησίμευε επίσης για να σκουπίζονται τα δάκρυα των μικρών παιδιών και, σε κάποιες περιπτώσεις, τα λερωμένα μουτράκια τους...

Όταν ερχόταν η ώρα να μαζευτούν τα αβγά στο κοτέτσι, η ποδιά εξασφάλιζε την ασφαλή μεταφορά τους. Σε κάποιες περιπτώσεις φιλοξενούσε για κάποιο διάστημα στη ζεστασιά της τα κλωσόπουλα που μόλις είχαν "σκάσει απ' τ' αβγό". Η θαλπωρή της ποδιάς τα αναζωογονούσε...

Αναρωτιέμαι αν θυμάστε, οι παλαιότεροι, το πόσο θαυμάσιος κρυψώνας γινόταν η ποδιά για τα ντροπαλά παιδιά και εγγόνια, όταν έρχονταν επισκέπτες.

Όταν ξαφνικά η γιαγιά ένοιωθε ψύχρα, αναδίπλωνε την ποδιά και την έριχνε στους ώμους και στα μπράτσα, ενώ όταν η ζέστη στην κου-

ζίνα ήταν ανυπόφορη, σκουπίζε τον ιδρώτα με την άκρη της ...

Αλλά και όταν άναβε φωτιά στην αυλή για να ζεστάνει το νερό για τη μπουγαδά, η ποδιά έπαιζε άριστα το ρόλο του φουσερού. Πού να ψάχνεις εκείνη την ώρα για χαρτόνι!

Κάποια στιγμή όταν ήταν ώρα να ανάψει η σόμπα ή το τζάκι, στοίβαζε τα ξύλα μέσα στην ποδιά και τα μετέφερε γρήγορα και εύκολα. Κάτι παρόμοιο γινόταν για να μεταφερθούν οι πατάτες και τα κρεμμύδια από το κατώι.

Αλλά και μετά την επίσκεψη στο λαχανόκηπο, τα φρεσκοκομμένα λαχανικά, οι ντομάτες, τα μήλα... Ο προσφορότερος τρόπος μεταφοράς τους ήταν στην ποδιά!

Κάποια στιγμή, ακούγονταν ξαφνικά κουβέντες στην αυλή. Ήταν επισκέπτες που έφτασαν απροειδοποίητα. Στο σαλόνι σήμαινε συναγερμός. Ένα γρήγορο ξεσκόνισμα απαραίτητο! Πού χρόνος

για να αναζητηθεί το ξεσκονόπανο! Με σβέλτες κινήσεις της ποδιάς, η γιαγιά θα ξεσκονίσει το τραπέζι, το μπουφέ. "Όσα βλέπει η πεθερά", όπως θα λέγαμε!

Τέλος, όταν βλέπαμε τη γιαγιά να εμφανίζεται στην εξώπορτα σείοντας την ποδιά της, όλοι καταλαβαίναμε ότι ήταν ώρα για φαγητό. Έπρεπε όλοι να στρωθούμε στο τραπέζι.

Σίγουρα θα περάσουν χρόνια μέχρι να επινοηθεί ένα ρούχο ικανό να χρησιμεύσει σε τόσες και διαφορετικές χρήσεις.

Θα μου πείτε: Ναι, αλλά πόσα μικρόβια συγκεντρώνονταν επάνω του;

Εγώ έχω διαφορετική άποψη. Το μόνο που μπορούσε να μεταδώσει η ποδιά της γιαγιάς ήταν ΑΓΑΠΗ!

Οι πυγολαμπίδες, αυτοί οι μικροσκοπικοί φανοί που λαμπρίζουν ανάμεσα στα χόρτα τα καλοκαιριάτικα βράδια, είναι σκαθάρια της οικογένειας Λαμπυρίδες (Lampyridae). Υπάρχουν πάνω από 2.000 γνωστά είδη τέτοιων σκαθαριών που, όλα σχεδόν, παράγουν κίτρινο έως πρασινωπό φως, τόσο στο στάδιο της προνύμφης, όσο και ως ενήλικα, με μήκος κύματος 510 έως 670 νανόμετρα.

Αυτά τα άγνωστα για τους περισσότερους κατοίκους των πόλεων έντομα διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην οικολογική ισορροπία. Είναι από τα πιο ικανά αρπακτικά των θαμνωδών και ποωδών περιοχών, εξολοθρεύοντας κάμπιες, σαλιγκάρια και γυμνοσάλιαγκες, με τα οποία και διατρέφονται. Οι προνύμφες τους ζουν σε δάση, σε θαμνώδεις εκτάσεις, χερσότοπους και παραποτάμια δάση. Την ημέρα κρύβονται κάτω από το στρώμα των νεκρών φύλλων, όπου ψάχνουν για σαλιγκάρια, προνύμφες και σκουλήκια, με τα οποία τρέφονται, αφού πρώτα τα παραλύουν.

Παρά το γεγονός ότι οι Λαμπυρίδες ανή-

κουν στα σκαθάρια, τα περισσότερα από τα θηλυκά της οικογένειας δεν μπορούν να πετάξουν. Μοιάζουν με τις προνύμφες τους, γι' αυτό και στα γαλλικά η κοινή ονομασία τους είναι "σκουλήκι που λάμπει" (ver luisant), αντίστοιχο του δικού μας "κωλοφωτιά".

Η πιο γνωστή από τις λαμπυρίδες είναι η *Lampyrus noctiluca* ή κοινή πυγολαμπίδα. Ένα άλλο είδος ενδημικό στον ευρωπαϊκό χώρο είναι η *Luciola lusitanica* Charpentier, της οποίας το θηλυκό έχει φτερά, αλλά δεν μπορεί να πετάξει.

Μία πυγολαμπίδα τρέφεται με σαλιγκάρι, αφού πρώτα το έχει παραλύσει.

Στο βόρειο ημισφαίριο, οι προνύμφες σταματούν να τρέφονται τον Μάιο ή τον Ιούνιο, οπότε και αρχίζουν να μετατρέπονται σε νύμφες, από τις οποίες θα προκύψουν ενήλικα σκαθάρια.

Τη νύχτα, το θηλυκό εκπέμπει ένα σχετικά ισχυρό φως χρώματος πράσινου λείζερ. Τα αρσενικά εκπέμπουν και αυτά ένα φως, μικρότερης έντασης σε γενικές γραμμές από εκείνο των θηλυκών. Τα μεγάλα μαύρα μάτια των αρσενικών είναι πολύ ευαίσθητα στο φως, γι' αυτό

Διάφορα είδη πυγολαμπίδων με το χαρακτηριστικό φως που εκπέμπουν.

και βρίσκουν εύκολα το ταίρι τους ώστε να εξασφαλιστεί η αναπαραγωγή. Ωστόσο, τόσο τα αυγά, όσο και οι προνύμφες, μπορούν επίσης να εκπέμπουν φως.

Ο βιολόγος Raphaël Dubois (1849-1929) έδειξε το 1887, ότι το φως των λαμπυριδών παράγεται από αντίδραση που προκαλείται από ένα ένζυμο. Αργότερα, ένας άλλος βιολόγος, ο W.D. McElroy, απέδειξε ότι για την εκπομπή "ψυχρού φωτός" από τις πυγολαμπίδες απαιτούνται και άλλοι παράγοντες. Για να παραχθεί παρόμοια βιολογική ακτινοβολία, χρειάζεται να τροφοδοτηθεί από μια σειρά αντιδράσεις οξειδοαναγωγής.

Ο πολιτισμός έχει μειώσει τους πληθυσμούς των πυγολαμπίδων δραματικά. Κινδυνεύουν εξαιτίας των εντομοκτόνων, τη μόλυνση του περιβάλλοντός τους και την ελάττωση της λείας τους. Φαίνεται επίσης ότι επηρεάζονται αρνητικά από το φαινόμενο της "φωτορύπανσης". Αν σκεφτούμε πως για να παράγουν φως ισοδύναμο με εκείνο ενός κεριού, χρειάζονται τα

"φώτα" περίπου 5000 πυγολαμπίδων, είναι εύνοητο ότι κάθε τεχνητός φωτισμός διαταράσσει τον ομαλό βίο τους, όπως συμβαίνει και σε πολλά άλλα νυκτόβια είδη.

Μία σημαντική αριθμητική παρουσία πυγολαμπίδων σε μία περιοχή μπορεί να θεωρηθεί ως ένας από τους δείκτες υγιούς φυσικού περιβάλλοντος. Παλαιότερα, μπορούσε κανείς να δει χιλιάδες πυγολαμπίδες πάνω και γύρω από ένα δέντρο, στην όχθη ενός ρυακιού. Σήμερα τέτοια φαινόμενα είναι σπάνια. Περιορίζονται σε περιοχές μακριά από πόλεις, γεωργικές εκτάσεις και χωρίς τεχνητό φωτισμό.

Μία χαρακτηριστική εικόνα του φαινομένου μεγάλης συγκέντρωσης πυγολαμπίδων δίνει η εικονιζόμενη κάρτα μάξιμουμ από τη Μαλαισία. Σε μεγάλες "εξωτικές" χώρες όπως αυτή, σίγουρα υπάρχουν ακόμα περιοχές όπου η πυγολαμπίδες ζουν σε μεγάλους αριθμούς, μακριά από τον πολιτισμό και τις συνέπειές τους.

Παντελής Λεουσίης

Τουρίστες μέσα σε πλεούμενο, απολαμβάνουν το θέαμα των πυγολαμπίδων. Η εικονιζόμενη Κάρτα Μάξιμουμ δίνει χαρακτηριστική εικόνα του φαινομένου μεγάλης συγκέντρωσης αυτών των εντόμων. Σε μεγάλες "εξωτικές" χώρες όπως η Μαλαισία, σίγουρα υπάρχουν ακόμα περιοχές όπου η πυγολαμπίδες ζουν σε μεγάλους αριθμούς, μακριά από τον πολιτισμό και τις συνέπειές του.

Το παγωτό

Η ιστορία του παγωτού αρχίζει τα χρόνια της αρχαίας Ρώμης και της Αίγυπτου. Παρασκευάζονταν από χιόνι και πάγο που έφερναν από τις βουνοκορφές και το διατηρούσαν μέσα σε τρύπες, κάτω από το έδαφος.

Μερικοί ισχυρίζονται ότι το μυστικό του παγωτού ήρθε στην Ευρώπη τον 13ο αιώνα. Έφτασε πρώτα στην Ιταλία, από το Μάρκο Πόλο, στην επιστροφή του από ένα ταξίδι στην Κίνα. Οι Κινέζοι είχαν βρει τρόπο να φτιάχνουν παγωτό όλο το χρόνο.

Είναι γνωστό επίσης ότι παγωμένα επιδόρπια σερβίρονταν κατά τη διάρκεια δεξιώσεων στις αυλές των Μεδίκων της Τοσκάνης.

Πριν από την ανάπτυξη της σύγχρονης ψύξης, το παγωτό ήταν μια πολυτέλεια που προοριζόταν για ειδικές περιπτώσεις. Η παραγωγή του ήταν δύσκολη. Αφαιρούσαν τον πάγο κατά τη διάρκεια του χειμώνα από παγωμένες λίμνες και τέλματα και τον τοποθετούσαν σε τρύπες στο έδαφος. Την πρακτική αυτή εφάρμοζαν πολλοί αγρότες και ιδιοκτήτες γεωργικής γης, μεταξύ των οποίων και οι Πρόεδροι των ΗΠΑ Ζορζ Ουάσιγκτον και Τόμας Τζέφερσον. Υπήρξε ωστόσο και κάποιος που δημιούργησε μία μεγάλη επιχείρηση εισαγωγής και εμπορίας πάγου. Το όνομά του είναι Frederic Tudor, από τη Βοστώνη. Έφερε πάγο από τη Νέα Αγγλία (βορειοανατολικό άκρο των ΗΠΑ) και τον πωλούσε σε όλο τον κόσμο!

Εφευρέτης του σύγχρο-

νου παγωτού λέγεται ότι είναι ο φλωρεντίνος αρχιτέκτονας Μπερνάρντο Μπουονταλέντι (Bernardo Buontalenti). Το επινόησε το 1565, κατά την παρουσίαση καινοτόμων συνταγών και τεχνικών ψύξης στην Αικατερίνη των Μεδίκων. Στη συνέχεια, η καινοτομία του παγωτού έφτασε στη Γαλλία, όπου το 1686 Σικελιανός ψαράς Francesco Procopio dei Coltelli τελειοποίησε την πρώτη μηχανή παγωτού.

Στην αρχή, το προνόμιο της κατανάλωσης παγωτού είχαν τα βασιλικά και παπικά τραπέζια. Η δημοτικότητά στα ευρύτερα πληθυσμιακά στρώματα εξαπλώθηκε γύρω στα τέλη του 19ου αιώνα, ξεκινώντας από την πόλη Βαρέζε της βόρειας Ιταλίας, όπου δημιουργήθηκε το πρώτο τροχήλατο, κινούμενο "παγωτατζίδικο" (όπως αυτό της εικόνας). Έκτοτε, οι πλανόδιοι παγωτατζήδες ήταν συνηθισμένο θέαμα στις ευρωπαϊκές πόλεις.

Η Ιταλία είναι η μόνη χώρα όπου το μερίδιο αγοράς του χειροποίητου παγωτού σε σχέση με βιομηχανοποιημένο είναι πάνω από 55%. Σήμερα, πάνω από 5.000 ιταλικές επιχειρήσεις παρασκευής παγωτού ή καταστήματα πώλησης, απασχολούν παγκοσμίως πάνω από 15.000 άτομα.

Το παγωτό, όπως είναι γνωστό, παρασκευάζεται από γάλα και κρέμα γάλακτος, με την -κατά περίπτωση- προσθήκη κρόκου αβγών, αρωμάτων και σακχαρώδης ή άλλων γλυκαντικών.

Άλλο γνωστό είδος παγω-

τού είναι το σορμπέ, το οποίο ήταν ήδη γνωστό από τα χρόνια της Περσικής Αυτοκρατορίας. Γίνεται από ζάχαρη, σιρόπι και πολύ φρούτων, με

ή χωρίς την προσθήκη αρώματος ή αλκοόλ.

Κατά τη διάρκεια της κατάψυξής του, το παγωτό αναδεύεται συνεχώς για να αποφευχθεί ο σχηματισμός κρυστάλλων πάγου. Το έργο αυτό αναλαμβάνουν σήμερα οι παγωτομηχανές.

Σύμφωνα με τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, τα χρήματα που δαπανώνται παγκοσμίως κάθε χρόνο για την αγορά παγωτού αντιστοιχούν στο ποσό που θα απαιτείτο για την δωρεάν παιδεία όλων των παιδιών του κόσμου!

Στο Τόκιο το 2006 άνοιξε τις πόρτες του το πρώτο Μουσείο Παγωτού. Κάθε εραστής αυτού του είδους γλυκίσματος μπορεί να πάει εκεί και να δοκιμάσει την μεγαλύτερη ποικιλία γεύσεων παγωτού όλου του κόσμου.

Παντελής Λεούσης

Το βαλσαμικό ξίδι

Το βαλσαμικό ξίδι είναι ένα αρωματικό είδος ξιδιού, που έχει παλαιωθεί και που παραδοσιακά παρασκευάζεται στις περιοχές Μόντενα και Ρέτζιο Εμίλια της Ιταλίας. Γίνεται από συμπυκνωμένο χυμό ή μούστο λευκών σταφυλιών, συνήθως της ποικιλίας Τρεμπιάνο. Έχει πολύ σκούρο καφέ χρώμα και η γεύση του είναι πλούσια, γλυκιά και σύνθετη. Οι καλύτερες ποιότητες δημιουργούνται μετά από μακροχρόνια γήρανση, μέσα σε βαρέλια από διάφορους τύπους ξύλων, όπως δρυς, μουριά, καστανιά, κερασιά, μελιά και ακακία, στα οποία μεταγγίζονται διαδοχικά. Παλαιότερα ήταν διαθέσιμο μόνο στις ανώτερες τάξεις της ιταλικής κοινωνίας. Στα τέλη του 20ου αιώνα δημιουργήθηκε μια φθηνότερη μορφή βαλσαμικού ξιδιού, η οποία και έγινε ευρέως γνωστή και διαθέσιμη σε όλο τον κόσμο.

Το γνήσιο βαλσαμικό ξίδι, αυτό που υπάρχει σε καθεστώς προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης, παλαιώνεται για 12 έως 25 χρόνια. Υπάρχουν ωστόσο βαλσαμικά ξίδια που έχουν ηλικία έως και 100 ετών, που απευθύνονται σε ειδικούς γευσιγνώστες, με ειδικά "βαλάντια".

Τα βαλσαμικά ξίδια που συναντάμε στα σούπερ μάρκετ συνήθως γίνονται με συμπυκνωμένο χυμό σταφυλιών που αναμιγνύεται με ένα ισχυρό ξίδι και αρωματίζεται με καραμέλα και ζάχαρη.

Ανεξάρτητα από τον τρόπο που παρασκευάζεται, το βαλσαμικό ξίδι πρέπει να γίνεται μόνο από σταφύλια. Παρά το γεγονός ότι έχει υψηλή οξύτητα, η ξινή γεύση του καλύπτεται συνήθως από τη γλυκύτητα των άλλων συστατικών, καθιστώντας το έτσι πολύ απαλό.

Λ. Τ.

Η κύρια προσέγγιση των γυναικών στο ποδήλατο έγινε στην τελευταία δεκαετία του 19ου αιώνα. Είναι η περίοδος που το ποδήλατο είναι ο βασιλιάς των δρόμων. Για πρώτη φορά στην ιστορία της ανθρωπότητας υπάρχει ένα μέσο μεταφοράς προσιτό σε όλες τις κοινωνικές τάξεις, βολικό για άντρες και γυναίκες, άνετο για νέους και γέρους.

Βέβαια μέσα στο κλίμα της κοινωνικής κατάστασης που επικρατούσε εκείνη την περίοδο, το αντρικό φύλο προσπαθούσε επίμονα να διατηρήσει αποκλειστικά το προνόμιο της ποδηλασίας. Οι άντρες κάθε ηλικίας και τάξης εκφράζονταν με αποτροπιασμό στη θέα μιας ποδηλάτισσας και οι γυναίκες σελίδες των περιοδικών εξακόντιζαν λίβελους ενάντια στο βάρβαρο αυτό σπορ.

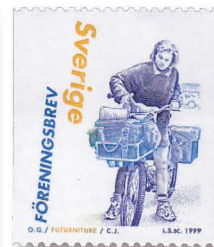
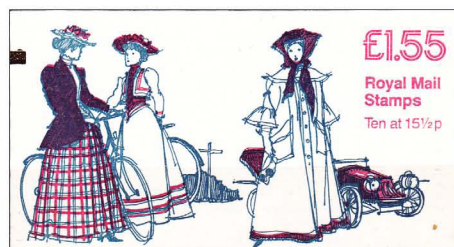
Βρισκόμαστε σε μια εποχή όπου η αντρική κυριαρχία είναι απόλυτη και τα βήματα ισότητας των δύο φύλων που γίνονται είναι δειλά και άτολμα. Το 1897 οι φοιτητές του πανεπιστημίου του Κέμπριτζ διαδηλώνουν ενάντια στο σχέδιο νόμου για την εισαγωγή θηλέων στα πανεπιστήμια και καίνε ένα ομοίωμα γυναίκας ντυμένης με παντελόνια και καθισμένης στο ποδήλατο.

Οι αντιδράσεις αυτές όμως δεν κάμπτουν τις προσπάθειες των γυναικών για ισονομία. Το κίνημα των γυναικών για ισότητα και κυρίως για παροχή ψήφου σε αρκετές χώρες δυναμώνει και μαζικοποιείται. Οι «σουφρα-

ζέτες» αρχίζουν να κάνουν αισθητή την παρουσία τους. Η μια γυναίκα μετά την άλλη εμφανίζονται καβάλα σε αστραφερά καινούρια ποδήλατα. Με μακριές φούστες είναι αλήθεια, αλλά αφήνοντας πίσω στο μπουτυούρ πλήθος άλλα εξαρτήματα αμφίεσης. Το πρόβλημα του αν επιτρέπεται μια γυναίκα να οδηγήσει ποδήλατο και με ποια συντροφιά, απασχολεί την "καλή κοινωνία". Νέοι κανόνες ετικέτας θα πρέπει να θεσπιστούν. Είναι αξιοπρεπές να δέχονται οι ποδηλάτισσες βοήθεια από άγνωστους όταν συμβαίνει κάποια βλάβη; Προηγούνται ή έπονται των ανδρών στη διάρκεια της βόλτας; Ποιος κατεβαίνει πρώτος το λόφο;

Αρχίζουν να ιδρύονται οι πρώτες επίσημες γυναικείες οργανώσεις. Στην Αγγλία μέλη της επίσημης ομοσπονδίας ποδηλατιστών δημιουργούν το Σύλλογο Ορθολογικής Περιβολής και προβάλλουν φεμινιστικές θέσεις προκαλώντας πολλές κριτικές και δημόσιες ταπεινώσεις.

Την εποχή που, κυρίως στην Αγγλία, οι γυναίκες ποδηλάτισσες προσπαθούν να επιβάλουν την παρουσία τους, προκαλώντας πολλές φορές επεισόδια με τις εμφανίσεις τους και δημιουργώντας καταστάσεις που επιλύονται στα δικαστήρια, στην Αμερική μια νέα γυναίκα η Annie Londonderry Korchovnsky κάνει αίσθηση σε όλο τον κόσμο με την εμφάνισή της.

Είναι μια εύσωμη, ανεξάρτητη και ελεύθερη γυναίκα που, στοιχηματίζοντας με μια εφημερίδα της Βοστώνης, κάνει ένα παράτολμο ποδηλατικό γύρο, μια πραγματική οδύσσεια. Φορώντας ανδρικά ρούχα, οδηγώντας ένα ανδρικό ποδήλατο και έχοντας μαζί της ελάχιστα πράγματα ξεκινάει τον γύρο του κόσμου σε 15 μήνες. Δεν ήταν ένα τεστ φυσικής κατάσταση αυτό το γεγονός, ήταν ένα τεστ της γυναικείας ικανότητας να στηρίζει τον εαυτό της, μέσα σε μια ανδροκρατούμενη κοινωνία.

Η προσπάθειά της αυτή όπως και άλλων γυναικών σε διάφορες χώρες σύντομα θα ευοδωθεί και θα καρπο-

Πριν από το Β΄ παγκόσμιο πόλεμο το ποδήλατο έχει σημαντική θέση στην ελληνική κοινωνία και χρησιμοποιείται από σημαντικό αριθμό γυναικών. Τόσο ο παραδοσιακός τρόπος ζωής, όσο και οι κοινωνικοοικονομικές και κλιματολογικές συνθήκες ευνοούν τη χρήση του ποδηλάτου από τις γυναίκες.

Η βελτίωση του βιοτικού επιπέδου, η αλματώδης αύξηση της εσωτερικής και εξωτερικής μετανάστευσης, οι παραγμένες πολιτικές συνθήκες, σηματοδοτούν την πορεία της ελληνικής κοινωνίας. Το αυτοκίνητο γίνεται ο αγαπημένος τρόπος μετακίνησης του μέσου Έλ-

φορήσει. Στα τέλη της Βικτωριανής εποχής το ποδήλατο είναι ένα μέσο πλήρως αποδεκτό για τις γυναίκες κάθε τάξης και κάθε ηλικίας που προτιμούν την αυτοδύναμη κίνηση.

Χρησιμοποιώντας στην αρχή ποδήλατα που οι κατασκευαστές τους ετοίμαζαν κυρίως για άντρες, ανάγκασαν πολύ σύντομα τους σχεδιαστές ποδηλάτων, να λάβουν υπόψη τους ότι οι γυναίκες αποτελούσαν ένα νέο καταναλωτικό κοινό.

Στις αρχές του 20ου αιώνα το ποδήλατο έχει κατακτήσει τη θέση του ως πλήρες μέλος του μεταφορικού συστήματος του μοντέρνου κόσμου, ενώ στα χρόνια του μεσοπολέμου χάνει σταδιακά το γόητρό του ανάμεσα στη μεσαία τάξη, παραμένοντας ωστόσο το χαρακτηριστικό όχημα της νοικοκυράς.

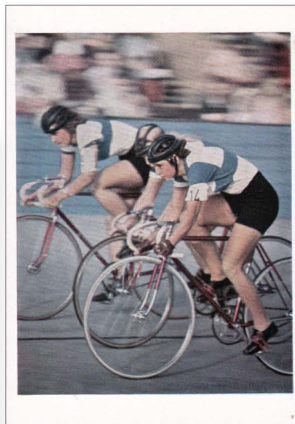
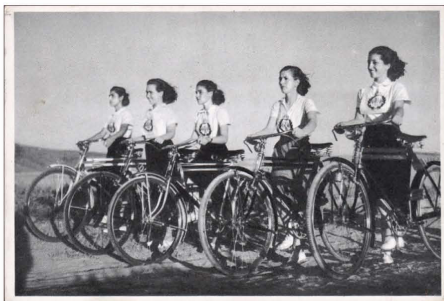
λigna εργαζόμενου. Η εμφάνιση γυναικών με ποδήλατο αποτελεί μακρινή ανάμνηση.

Η ισότητα των δύο φύλων στον αθλητισμό είχε πολύ πιο γρήγορους ρυθμούς από ότι στην δημόσια και κοινωνική ζωή. Μετά τον ανεπίσημο ποδηλατικό γύρο του 1895 με την Annie Londonderry, αρκετοί αγώνες φιλοξένησαν γυναίκες.

Η U.C.I., η Διεθνής Ποδηλατική Ομοσπονδία προχώρησε στη διοργάνωση Παγκοσμίου Πρωταθλήματος για γυναίκες, ενώ η ποδηλασία έκανε την εμφάνισή της στο επίσημο πρόγραμμα των Ολυμπιακών Αγώνων το 1984.

Την ίδια χρονιά ένας από τους σημαντικότερους ποδηλατικούς γύρους στον κόσμο, αυτός της Γαλλίας, διοργάνωσε για πρώτη φορά αντίστοιχο αγώνα για γυναίκες, καταρρίπτοντας ακόμη ένα ανδρικό κάστρο.

Θανάσης Απέργης

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ στις Ελληνικές Φιλοτελικές Εκθέσεις

Από το Νομικό Καρδούλη

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟΥ "ΑΘΗΝΑ '97" Αθήνα, 3-09 Νοεμβρίου 1997

Η Πανελλήνια Έκθεση Γραμματοσήμου "ΑΘΗΝΑ '97" οργανώθηκε από την Φιλοτελική Εταιρεία Αθηνών (ΦΕΑ) με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 60 χρόνων από την ίδρυσή της, και λειτούργησε από 3-9 Νοεμβρίου 1997, στον εκθεσιακό χώρο του Ξενοδοχείου ROYAL OLYMPIC.

Από το προσωρινό ταχυδρομικό γραφείο των ΕΛΤΑ που εγκαταστάθηκε από 3 έως 4 Νοεμβρίου 1997 στο χώρο της έκθε-

σήμων τύπου FRAMA, με παράσταση αφιερωμένη στην έκθεση.

Η Οργανωτική Επιτροπή κυκλοφόρησε και διέθεσε στο κοινό

α. κατάλογο της Έκθεσης.

β. στις 3/11/1997 1000 εικονογραφημένους αναμνηστικούς φακέλους, από τους οποίους 300 με γραμματόσημο και 300 με FRAMA, σφραγισμένους με την αναμνηστική σφραγίδα των εγκαίνιων, καθώς και 400 ακόμη με γραμματόσημο FRAMA, σφραγισμένους με χρονολογικό σήμαντρο Α' ημέρας κυκλοφορίας της μηχανής FRAMA,

σης, χρησιμοποιήθηκαν δύο αναμνηστικές σφραγίδες που αναφέρονταν η πρώτη στα 60 χρόνια της Φιλοτελικής Εταιρείας Αθηνών και η δεύτερη στην Ελληνική Παιδεία και ειδικά στην Δραματική Ποίηση.

Στον ίδιο χώρο και καθ' όλη τη διάρκεια της έκθεσης λειτούργησε από τον ΕΛΤΑ αυτόματη μηχανή παραγωγής γραμματο-

που συνέπιπτε με αυτή της έκθεσης.

γ. Στις 4/11/97 300 εικονογραφημένους αναμνηστικούς φακέλους με γραμματόσημο και άλλους 300 με γραμματόσημο τύπου FRAMA, σφραγισμένους με την δεύτερη αναμνηστική σφραγίδα της 4ης Νοεμβρίου 1997, αυτή που ήταν αφιερωμένη στην Ελληνική Παιδεία. Η τιμή για κάθε αναμνηστι-

κό φάκελο ήταν 250 δραχμές.

δ. Στις 3/11/97 δύο ιδιωτικά πολύχρωμα αναμνηστικά φυλλαράκια (τύπου φεγιέ) αριθμημένα από 1-600. Η τιμή για κάθε ένα φυλλαράκι ήταν 500 δρχ.

Τις μακέτες του σήματος της Έκθεσης φιλοτέχνησε ο Ευάγγελος Ολύμπιος, των αναμνηστικών σφραγίδων, φακέλων και του γραμματοσήμου τύπου FRAMA η Ελίνα Σφήκα και των φεγιέ ο Χρήστος Κούστας. Η εκτύπωση όλων των εντύπων ήταν προσφορά του οίκου Ο. ΒΛΑΣΤΟΣ ΕΠΕ.

Στην τιμητική Επιτροπή συμμετείχαν οι Αναστάσιος Μαντέλης, Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών, Εμμανουήλ Λουκάκης, Υφυπουργός Μεταφορών, Δημήτριος Αβραμόπουλος, Δήμαρχος Αθηναίων, Αθανάσιος Δημητρακόπουλος, Πρόεδρος Δ. Σ. ΕΛΤΑ και Πάνος Κυριακόπουλος, Διευθύνων Σύμβουλος ΕΛΤΑ.

Την Οργανωτική Επιτροπή αποτέλεσαν οι Κώστας Σφήκας Πρόεδρος, Στέλιος Δουδούλης Αντιπρόεδρος, Νομικός Καρδούλης Γ. Γραμματέας, Μιχάλης Τσιγγουνάκης Ταμίας, Ανάργυρος Γιαννακόπουλος, Γιώργος Καράτσαλης και Μανώλης Επισκοπάκης Μέλη.

Χορηγοί – Δωρητές της "ΑΘΗΝΑ '87" ήταν τα Ελληνικά Ταχυδρομεία, η Εθνική Τράπεζα Ελλάδος, η Εθνική Ασφαλιστική Α.Ε., η Ορέστης Βλαστός Ε.Π.Ε. και οι Ανδρέας Ζέης, Σοφία Δρόσου, Νικόλαος Μέξης, Εμμανουήλ Επισκοπάκης, Κωνσταντίνος Βαρότσης, Χαράλαμπος Ρουμπέας, Νίκος Καπετανάκος, Σπύρος Αρβανιτάκης, Γεώργιος Γιουλάτος, Θεόδωρος Ναθαναήλ.

Στην Ελλανόδιο Επιτροπή συμμετείχαν οι Άγγελος Παπαϊωάννου (Πρόεδρος Ε.Φ.Ο.), Αντώνης Βιρβίλης, Αλέξανδρος Γαληνός, Νεοκλής Ζαφειρακόπουλος, Ανδρέας Ζέης, Παναγιώτης Ιωαννίδης, Γεώργιος Καρατσάλης, Μαργαρίτα Κοτοπούλη, Παντελής Λεούσης, Κωνσταντίνος Μα-

θαίος, Ανδρέας Μητάκης, Σίμος Πατακιάς, Κωνσταντίνος Σφήκας, Μιχάλης Τσιρώνης.

Παρατηρητής Ε.Φ.Ο. είχε οριστεί ο Νικόλαος Ζαμπέλας.

**ΒΡΑΒΕΥΣΕΙΣ
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΣΥΝΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
Α. ΕΘΝΙΚΗ ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΤΑΞΗ**

Μέγα Βραβείο:
Μαυρίδης Εμμανουήλ, *Ειδικευμένη συλλογή Μεγάλων Κεφαλών Ερμής.*

**ΜΕΓΑΛΑ ΧΡΥΣΑ
ΜΕΤΑΛΛΙΑ**

Καράσο Ντιέγκο, *Ιπτάμενος Ερμής, 95 (Με έπαθλο)*

Καρδασιλάρης Νικόλαος, *Μικρασιατική Εκστρατεία 1919-1922, 96 (Με έπαθλο)*

ΟΡΕΣΤΗΣ ΒΛΑΣΤΟΣ ΕΠΕ, *Συγκρίσεις επί Ελληνικών Γραμματώσεων 1861-1923, 95.*

ΧΡΥΣΑ ΜΕΤΑΛΛΙΑ

Δρόσου Σοφία, *Ελληνικά ταχυδρομικά γραφεία εξωτερικού και Κρήτης, 92 (Με έπαθλο)*

Καρδασιλάρης Νικόλαος, *Ελληνικά Ταχυδρομεία στην Ανατολική Θράκη 1920-1922, 90*

Μπόζοβιτς Σωκράτης, *Μαχόμενη Ελλάδα: Έλληνες στη Μέση Ανατολή 1941 – 1946, Ελληνική Κυβέρνηση, Ένοπλες Δυνάμεις, Πρόσφυγες, Αιχμάλωτοι, 90*

Νταής Ιωάννης, *Τα τοπία του 1927-1932, 90*

Νταής Ιωάννης, *Τα ελληνικά ταχυδρομικά γραφεία 1931-1941, 90*

Ολύμπιος Ευάγγελος, *Το θέατρο, 90*
ΟΡΕΣΤΗΣ ΒΛΑΣΤΟΣ ΕΠΕ, *Κατάλογος γραμματοσήμων Ελλάδος "ΒΛΑΣΤΟΣ '98", 90*

Πάσχος Αθανάσιος, *Ταχυδρομική ιστορία Θεσσαλονίκης 1729-1914, 90*

ΦΙΛΟΤΕΛΙΚΟΣ ΕΡΜΗΣ ΕΠΕ, *Κατάλογος γραμματοσήμων Ελλάδος "ΕΡΜΗΣ '98"*

ΜΕΓΑΛΑ ΕΠΙΧΡΥΣΑ ΜΕΤΑΛΛΙΑ

Αλαίν Νικολά, *Ξένα ταχυδρομικά γραφεία στην Ελλάδα μέχρι 1923*, 88 (Με έπαθλο)

Βαρούχας Γεώργιος, *Χαρτόσημα Κρήτης 1875-1913*, 86

Ελληνική Φιλοτελική Εταιρεία, *περιοδικό ΦΙΛΟΤΕΛΕΙΑ*, 85 (Με έπαθλο)

Καρδασιάρης Νικόλαος, *Σφραγίδες V τύπου Νέων Χωρών*, 85

Λάχανος Νικόλαος, *Πρώτες πτήσεις και πτήσεις Ζέππελιν 1929-1936*, 85

Μιχαλοπούλου Ζωή, *Παιχνίδι*, 87

Ράγκος Νικόλαος (Κύπρος), *Η Κύπρος σταυροδρόμι τριών Ηπείρων*, 86

Ρεφανίδης Ιωάννης, *Ταχυδρομικά Γραφεία Νέων χωρών, Σφραγίδες V τύπου*, 86

Φιλοτελική Εταιρεία Λέσβου, *περιοδικό ΦΙΛΟΤΕΛΙΚΗ ΛΕΣΒΟΣ*, 85

Χαλβατζιδόπουλος Ιωακείμ, *Το ποδόσφαιρο*, 86

ΕΠΙΧΡΥΣΑ ΜΕΤΑΛΛΙΑ

Βαλτινός Αλκιβιάδης, *Με την πνοή του ανέμου*, 84

Βερβερίδης Χρήστος, *75 χρόνια από την καταστροφή της Σμύρνης. Η προσφορά της στην Κρήτη*, 82

Γαλάνης Θεόδωρος, *Τα πουλιά της Ευρώπης*, 82

Γεωργίου Πόπη, *Τα πουλιά της Ευρώπης*, 82

Γεωργίου Μάνθος, *Οι κατηγορίες των ολυμπιακών αγωνισμάτων*, 81

Γρυπάρης Μιχάλης, *Η ιστορία των Ολυμπιακών Αγώνων*, 81

Επισκοπάκης Εμμανουήλ, *Ανθρώπινα δικαιώματα*, 80 (Με έπαθλο)

Ζαφειρακόπουλος Ζαφειράκης, *Απρίλιος-Σεπτέμβριος 1917, Κοινωνική Πρόνοια*, 80

Καρδασιάρης Νίκος, *Ενάριθμα Εισπρακτέα μετά το 1902*, 83

Κούστας Χρήστος, *Κατάλογος ελληνικών γραμματοσήμων σε ηλεκτρονικό υπολογιστή (CD)*, 80 (Με έπαθλο)

Κωνσταντουράκης Γεώργιος (Καναδάς), *Ελληνορωμαϊκή γλυπτική κι η επίδρασή της*, 80

Ντούζος Δημήτρης, *Ένα τουριστικό ταξίδι στην Ελλάδα*, 80 (Με έπαθλο)

Πατεριμός Νικόλαος, *Ελλάς, Β' Παγκόσμιος Πόλεμος*, 80

Φουγιαξής Νικόλαος, *Ταχυδρομικά τέλη στην περίοδο του Ιπτάμενου Ερμή*, 80

ΜΕΓΑΛΑ ΑΡΓΥΡΑ ΜΕΤΑΛΛΙΑ

Αγγελής Κωνσταντίνος, *Πρώτες αεροπορικές πτήσεις Ελλάδος*, 75

Αντωνίου Γεώργιος (Κύπρος), *Προσωπικότητες*, 75

Βασιλικός Κωνσταντίνος, *Προσωπικότητες*, 76

Γεωργίτσος Παναγιώτης, *Η ιστορία των Ολυμπιακών Αγώνων*, 76

Διαμαντίδης Αντώνιος, *Σκάκι και φιλοτελισμός*, 75

Ένωση Ελλήνων Συλλεκτών Καρτών Μάξιμουμ, *περιοδικό ΜΑΞΙΜΑΦΙΛΙΑ*, 75

Ελληνική Φιλοτελική Εταιρεία Θεσσαλονίκης, *περιοδικό ΦΙΛΟΤΕΛΙΚΑ ΝΕΑ*, 75

Μαλλούχος Νικόλαος, *Η Μαξιμαφιλία διασκεδάει*, 77

Ντούζος Γεώργιος, *Ο Θεάνθρωπος*, 77

Παπαϊωάννου Αθανάσιος, *Τα ταχυδρομικά γύρω*

από την Αθήνα, 76

Πετραδάκης Μιχάλης, *Η Δωδεκάνησος στα ελληνικά γραμματόσημα*, 77

Σμπόρος Φίλιππος, *Ταχυδρομική Ιστορία Μαγνησίας 1839-1940*, 76

Σταυρινός Γεώργιος (Κύπρος), *Διαστημικό πρόγραμμα Αρολο*, 78

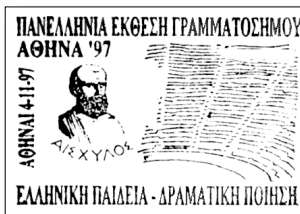
Φιλοτελική Εταιρεία Πειραιώς, *ΦΙΛΟΤΕΛΙΚΗ ΗΧΩ*, 76

Φιλοτελικός Όμιλος Νέων Αμπελοκήπων, *ΦΙΛΟΤΕΛΙΚΟΙ ΠΑΛΜΟΣ ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΩΝ*, 77 (Με έπαθλο)

Φωτίου Κωνσταντίνος, *Η ταχυδρομική ιστορία του Ελληνο-Ιταλικού πολέμου 1940-1941*, 77

Φωτίου Κωνσταντίνος, *Η φυματίωση*, 75

Χριστοδουλίδης Κωνσταντίνος, *Ελληνικές σφραγίδες λογοκρισίας 1940-1941*, 77

Η δεύτερη αναμνηστική σφραγίδα της έκθεσης σε σχεδίαση Ευάγγελου Ολύμπιου.

Χριστοφής Γεώργιος (Κύπρος), *Η πα-
τρίδα μου η Κύπρος*, 77

ΑΡΓΥΡΑ ΜΕΤΑΛΛΙΑ

Ανδρικούδης Σταύρος, *Ταχυδρομική
ιστορία Ολλανδίας*

Αντωνούλας Αντώνιος, *Πρώτες Αερο-
πορικές Πτήσεις*, 73

Βαρότσης Κωνσταντίνος, *Τα ταξίδια της
Ολυμπιακής Φλόγας*, 72

Βασιώτης Αθανάσιος, *Γραμματόσημα
FRAMA*, 70

Βαρούχας Εμμανουήλ, *Η Κρήτη στα ελ-
ληνικά γραμματόσημα*, 70

Δελήβης Δημήτριος, *Φιλοτελική Λέ-
σβος*, 71

Ηλιάδη Κλέλια (Κύπρος), *Η άγρια ζωή
στη γη*, 74 (Με έπαθλο)

Ηλιάδης Ανδρέας (Κύπρος), *Ολυμπια-
κοί Αγώνες καλοκαίρι και χειμώνας*, 70

Θεοδωρέλλου Άννα, *Το παιδί στη ζω-
γραφική*, 70

Καλλίνικος Νικόλαος, *Ταχυδρομικά Δελ-
τάρια Levant*, 70

Λινάρδος Πέτρος, *Φιλοτελική στήλη*, 70

Παπαδήμας Σπύρος, *Κοχύλια*, 70

Τουτουδάκης Γεώργιος, *Σφραγίδες και
λοιπά στοιχεία επί γραμματοσήμων Α' Ολυ-
μπιακής 1896*, 70

Φιλοτελικός Όμιλος Γλυφάδας, *περιοδι-
κό ΦΙΛΟΤΕΛΙΚΗ ΓΛΥΦΑΔΑ*, 70

Χαλβατζιδόπουλος Ιωακείμ, *Το ποδό-
σφαιρο στον φιλοτελισμό*, 73

Χατζηγεωργίου Γεώργιος (Κύπρος),
Φυσικά προϊόντα μη καταναλωτικά, 70

ΕΠΑΡΓΥΡΑ ΜΕΤΑΛΛΙΑ

Αντωνούλα Χαρίκλεια, *Αναμνηστικές
σφραγίδες*, 68

Εφημερίδα "Ο Πολίτης", *Φιλοτελική
στήλη*, 65

Ζουρντζή Αργυρώ, *Κτήρια*, 65

Κορδάτος Λεωνίδα, *Ο κινηματογρά-
φος*, 65

Νικολαΐδης Αθανάσιος, *Τεκτονισμός*, 65

Παολινέλης Γεώργιος, *Βατικανό, Παύ-
λος VI, ο Οικουμενικός*, 68

Παπαδημητρίου Ανδρέας, *Αγροτική
ζωή, ασχολίες και προϊόντα*, 65

Πανελλήνιος Σύλλογος Θεματικού Φι-

λοτελισμού & Νεότητας, *"Φιλοτελικό Ενη-
μερωτικό Δελτίο"*, 67

Πανελλήνια Ένωση Φιλοτελιστών
Υπάλληλων ΕΛΤΑ, *"Φιλοτελική Ενημέρω-
ση"*, 65

Τουτουδάκης Γεώργιος, *Ο Ολυμπισμός
και ο Αθλητισμός στις αναμνηστικές σφρα-
γίδες*, 65

Χελιδόνης Νικόλαος, *Μεταφορές, χερ-
σαία μεταφορικά μέσα*, 68

ΧΑΛΚΙΝΑ ΜΕΤΑΛΛΙΑ

Καλλίνικος Νικόλαος, *Δελτία Δεμάτων
Ταχυδρομικών*, 60

Κούτσιας Γεώργιος, *Αγγειόσπερμα
φυτά*, 61

Μαγιολαδίτης Μάριος, *Τροχοφόρα οχή-
ματα*, 60

Μάραθος Χρηστος, *Πτηνά*, 60

Παολινέλη Αλεξία, *Η ζωγραφική*, 60

Ρίζου Ιωάννα, *Πεταλούδες*, 60

Συμεωνίδης Λάζαρος, *Αεροπλάνα*, 60

7η ΕΚΘΕΣΗ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟΥ & ΜΑΞΙΜΑΦΙΛΙΑΣ Μοσχάτο, 3-7 Δεκεμβρίου 1997

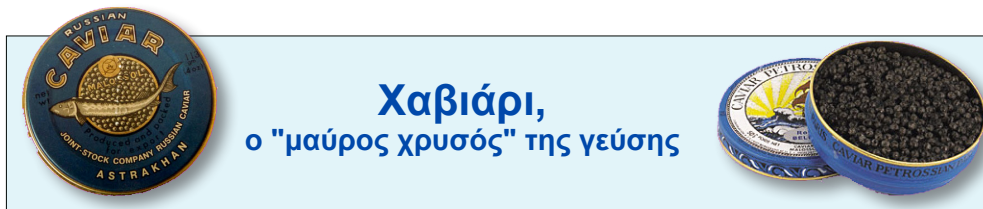
Οργανώθηκε από το Πολιτιστικό και
Φιλοτελικό Όμιλο Μοσχάτου, με τη συνερ-
γασία της Ένωσης Ελλήνων Συλλεκτών
Καρτών Μάξιμουμ, και φιλοξενήθηκε στην
Μιχαλοδημητράκειο Αίθουσα της Κοινωνι-
κής Μέριμνας Μοσχάτου.

Εκτέθηκαν 17 θεματικές συλλογές
γραμματοσήμων, 6 συλλογές Μαξιμαφι-
λίας, 6 Νεότητας, πίνακες ζωγραφικής με
κολάζ γραμματοσήμων των Κώστα Σκορ-
δαρά και Νίκου Κατσουνωτού και καρτπο-
στάλ πρωτότυπης ζωγραφικής του Παύλου
Νικηφοράκη.

Η Οργανωτική Επιτροπή αποτελέστηκε
από τα μέλη του Δ.Σ. του Ομίλου.

Την πρώτη ημέρα της έκθεσης κυκλο-
φόρησε τρίπτυχο πρόγραμμα που περιλάμ-
βανε κατάλογο εκθετών και εκθεμάτων.

(Συνεχίζεται)

Χαβιάρι, ο "μαύρος χρυσός" της γεύσης

Δεν είναι γνωστό αν τελικά ο Θεός αγαπάει το χαβιάρι, παρά τους ισχυρισμούς του καλού σκηνοθέτη Γιάννη Σμαραγδή. Αυτό που σίγουρα είναι αδιαμφισβήτητο είναι το πόσο πολύ οι άνθρωποι το αγαπούν και πόσο το ακριβοπληρώνουν, καθώς αποτελεί ίσως το ακριβότερο έδωτο στο κόσμο.

Το χαβιάρι, που πήρε το όνομά του από το περσικό "Khavyar", είναι το σύνολο των αυγών που βρίσκονται στις ωοθήκες ορισμένων ειδών ψαριών της οικογένειας των οξυρρυγγιδών. Αυτά τα ψάρια είναι ιδιαίτερα μεγαλόσωμα. Μερικά μπορούν να αποδώσουν μέχρι και 15 κιλά χαβιάρι το καθένα. Αλιεύονται περί τα τέλη του χειμώνα, όταν είναι αβγωμένα και ετοιμάζονται να εισέλθουν στα ποτάμια για να αποθέσουν τα αυγά τους.

Αφού αλιευθούν, ακολουθεί η αφαίρεση των ωοδόχων κύστεων, από τις οποίες στη συνέχεια με κτυπήματα ή αναδεύσεις αφαιρείται η μάζα των αυγών σε μορφή ρευστής σπυρωτής μάζας, αυτή που οι Ρώσοι αποκαλούν "ηκρά".

Η ηκρά ακολουθώς απλώνεται πάνω σε δικτυωτά με λεπτούς

πόρους και πιέζεται ελαφρά, επιτρέποντας να περνούν τα αυγά ενώ συγκρατούνται διάφορες μεμβράνες και λιπαρές ουσίες. Τα αυγά στη συνέχεια διαχωρίζονται κατά μεγέθη και τοποθετούνται σε δοχεία, αφού προηγουμένως αλατιστούν (4 - 6%).

Οι αρχαίοι μας πρόγονοι γνώριζαν το χαβιάρι και το προτιμούσαν, παρά τις τότε δυσκολίες μεταφοράς και συντήρησης. Είχαν ιδιαίτερη αδυναμία στα αυγά του οξυρρυγγου της Μαύρης Θάλασσας, όπως μας πληροφορεί ο σπουδαίος διαιτολόγος και μάγειρας της αρχαιότητας Αρχέστρατος (4ος αι. π.Χ.). Αλλά και οι Ηρόδοτος και Στράβων αναφέρονται στο χαβιάρι και στην όμορφη γεύση του, γεγονός που αποδεικνύει πως το είχαν δοκιμάσει.

Στο Μεσαίωνα, αναφορές στο χαβιάρι έχουμε από τον Γαλιλαίο (φέρεται να το πρόσφερε τακτικά στη κόρη του σε ένδειξη αγάπης και στοργής), από τον Ραμπιλέ στο έργο του *Παναγκρυέλ* (1553), τον Θεοβάντες στον *Δον Κιχώτη* (1605), κλπ.

Η ευρύτερη διάδοσή του χαβιαριού σε ολόκληρη την Ευρώπη ξεκίνησε τα τελευταία

Σαμοβάρι, χαβιάρι, μπικ ... Ρωσικά προϊόντα εκ του ασφαλούς!

Στην περιοχή της Ακουιτανίας της Γαλλίας ένα από τα εθνικά φαγητά είναι χαβιάρι ντόπιας παραγωγής.

Τρία είναι τα είδη οξυρύγγου που χρησιμοποιούνται για την βιομηχανική παραγωγή χαβιαριού.

χρόνια της τσαρικής Ρωσίας, όταν αυτό περιλαμβάνονταν στα επίσημα τσαρικά γεύματα. Ο μιμητισμός των υψηλών ευρωπαϊκών κοινωνιών πυροδότησε έτσι μια ραγδαία ανάπτυξη της παραγωγής του και έγινε αιτία για τη δημιουργία ολόκληρης βιομηχανίας μαζικής παραγωγής.

Ωστόσο, καθώς ο οξύρρυγχος είναι ψάρι χωρίς λέπια, τόσο η ισλαμική όσο και η εβραϊκή θρησκεία απαγόρευαν την κατανάλωσή του. Αυτός ήταν και ο λόγος για τον οποίο η αλιεία του οξύρρυγχου πέρασε σε χέρια χριστιανών, ιδιαίτερα Ρώσων και Ελλήνων.

Ο σημαντικότερος Έλληνας που ασχολήθηκε με την παραγωγή και το εμπόριο χαβιαριού ήταν ο Ψαριανός και μετέπειτα εθνικός ευεργέτης Ιωάννης Βαρβάκης. Έχοντας κερδίσει την εύνοια της Αυτοκράτειρας Αικατερίνης, εγκαταστάθηκε στη πόλη Αστραχάν της Κασπίας, όπου και δημιούργησε μεγάλο εργοστάσιο. Σε πολύ σύντομο διάστημα ο Βαρβάκης κυριαρχούσε στο εμπόριο των αγορών της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, της Περσίας και της Αιγύπτου.

Παλιότερα η αλιεία του οξύρρυγχου ήταν σχεδόν ανεξέλεγκτη και η παραγωγή τόσο μεγάλη, ώστε το χαβιάρι συσκευαζόταν και διοχετευόταν στο εμπόριο σε ξύλινα βαρέλια από φιλύρα. Την ίδια εποχή, εκτός από το μαύρο χαβιάρι που θεωρείτο πρώτης ποιότητας, παρασκευαζόταν και άλλο, περισσότερο συμπιεσμένο και πυκνό, κατώτερης ποιότητας.

Σήμερα υπάρχουν περιορισμοί στην αλιεία του πολύτιμου ψαριού, καθώς οι πληθυσμοί του είχαν αρχίσει να μειώνονται δραματικά. Αυτός είναι και ο λόγος που ώθησε στην ανάπτυξη εκτεταμένης ιχθυοκαλλιέργειας του οξύρρυγχου.

Πολλά χρωστά η Ελλάδα στο ...χαβιάρι και στη φιλοπατρία του Βαρβάκη!

Από το σύνολο των 25 περίπου βασικών ειδών οξύρρυγχου, μόνο τρία χρησιμοποιούνται για να παραχθεί χαβιάρι κατάλληλο για να υποστεί βιομηχανική επεξεργασία, ενώ ο τόπος της μεγαλύτερης παραγωγής του είναι η περιοχή της Κασπίας που βρίσκεται μεταξύ Ρωσίας και Ιράν.

Το χαβιάρι, αυτές οι μικροσκοπικές μαύρες γυαλιστερές πέρλες, εκτός από γευστική ικανοποίηση που δίνει κυρίως στους εύπορους γευσινώστες, έχει καταστεί σύμβολο κύρους και κοινωνικής καταξίωσης της παγκόσμιας ελίτ. Γι' αυτό και η πα-

ρουσία του στα πλέον επίσημα γεύματα και δεξιώσεις θεωρείται απαραίτητη.

Πάντως, αν κάτι που αγοράσατε σας стоίχισε πολύ ακριβά, μην ξεχάσετε να δηλώσετε ότι "σας κόσισε μαύρο χαβιάρι".

Αν πάλι κάποιος προσπαθεί να σας ξεγελάσει με σκάρτο προϊόν, τονίστε του ότι δεν είστε από αυτούς που αγοράζουν "πράσινο χαβιάρι"!

Τέλος, σε κάποιον αγενή συνδαιτυμόνα που διαλέγει το καλύτερο στο τραπέζι, αγνώντας του άλλους, πείτε του "Ε! Κουμπάρε! Φάε ελιές, μα καλό και το χαβιάρι". Θα καταλάβει!

Παντελής Λεούσης

Από τον πρόσφατο διαγωνισμό ταχυφαγίας μισού κιλού μαύρου χαβιαριού (αξίας 5.000 \$). Διεξήχθη στη Μόσχα. Νικητής ο 47χρονος Alexander Valov (δεξιά).

Η ΠΑΛΜΥΡΑ και η βασίλισσα Ζηνοβία

Παλμύρα! Μία ακόμα θρυλική πόλη, με ενδιαφέρουσα ιστορία, τα ιστορικά ίχνη της οποίας φανερώνουν πλούτο, ευμάρεια, αλλά και πολιτισμό. Ο θρύλος της Παλμύρας έγινε ακόμα μεγαλύτερος εξαιτίας της βασίλισσας Ζηνοβίας που καταγράφηκε σαν μία από τις γενναϊότερες, αλλά και ομορφότερες βασίλισσες την ιστορίας.

Το ελληνικό όνομα "Παλμύρα" αποτελεί μετάφραση του αρχικού αραμαϊκού ονόματος Tadmor, που σημαίνει "πόλη της Φοινίκης". Ακόμα και σήμερα, η σύγχρονη κωμόπολη, δίπλα στα αρχαία ερείπια ονομάζεται Tadmor.

Η Παλμύρα υπήρξε κατά την αρχαιότητα σημαντική πόλη, κτισμένη σε μία όαση της συριακής ερήμου, 215 χιλιόμετρα βορειοανατολικά της Δαμασκού και 120 χιλιόμετρα νοτιοδυτικά του Ευφράτη. Γνωστή ως η "Νύμφη της Ερήμου", για αιώνες ήταν ζωτικός σταθμός για τα καραβάνια που διέσχιζαν τη Συριακή έρημο. Το εμπόριο αυτών των καραβανιών δημιούργησε τον μεγάλο πλούτο της πόλης.

Ενώ στους πρώτους αιώνες π.Χ. οι κάτοικοί της ήταν Άραβες και μιλούσαν την αραμαϊκή, ήδη από το 42 π.Χ., όταν η πόλη ελευθερώθηκε από το κράτος των Σελευκιδών και έγινε ανεξάρτητη, την κατοικούσαν Άραβες, Ρωμαίοι και Έλληνες.

Η Παλμύρα έμεινε ονομαστή για τον πλούτο της κατά τη ρωμαϊκή εποχή, οπότε βασιλεύσε και η

θρυλική βασίλισσά της Ζηνοβία. Οι Terry Jones και Alan Ereira στο βιβλίο τους Οι Βάρβαροι σημειώνουν ότι οι έμποροι της Παλμύρας ήταν ιδιοκτήτες πλοίων στα ιταλικά νερά και έλεγχαν το εμπόριο του μεταξιού από την Ινδία: "Η Παλμύρα έγινε έτσι μια από τις πλουσιότερες πόλεις της Μέσης Ανατολής. Οι κάτοικοί της είχαν καταφέρει ένα πραγματικά μεγάλο κατόρθωμα - ήταν οι μόνοι που κατάφεραν να ζουν δίπλα στους Ρωμαίους χωρίς να εκρωμαϊσθούν. Απλώς προσποιούνταν ότι ήταν Ρωμαίοι."

Ωστόσο, η πόλη μνημονεύεται για πρώτη φορά τη 2η χιλιετία π.Χ. Τότε ήταν ένας ακόμα κόμβος στο εκτεταμένο εμπορικό δίκτυο που ένωνε τη Μεσοποταμία με τη βόρειο Συρία.

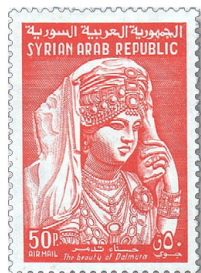
Τόσο η Βίβλος όσο και ιστορικές πηγές θέλουν να έχει κτιστεί ή οχυρωθεί από τον Σολομώντα. Η παράδοση αναφέρει επίσης ότι πριν τη Ρωμαϊκή περίοδο είχε καταστραφεί από τον Βασιλέα των Βαβυλωνίων Ναβουχοδονόσορα.

Η περίοδος της ακμής της Παλμύρας συμπίπτει με τα έτη 130-270 μ.Χ. Ως εμπορικός σύνδεσμος του ρωμαϊκού με το παρθικό κράτος, σημαντικό πέρασμα προς την Πέτρα και γενικά την Αραβία, έγινε πλούσια και δυνατή, σε σημείο που οι Ρωμαίοι άρχισαν να ανησυχούν για την ακμή της. Ωστόσο, η εκστρατεία του Μάρκου Αντώνιου εναντίον της απέτυχε (41

Η βασίλισσα Ζηνοβία

Σύριες καλλονές με φόντο αρχαιότητες της Παλμύρας. Αριστερά, ενδυμασία αρχαίας Παλμυριανής (αναπαράσταση);.

π.Χ.), καθώς οι κάτοικοι, έχοντας πληροφορηθεί εγκαίρως τον ερχομό του εχθρού, διέφυγαν στην απέναντι όχθη του Ευφράτη. Το γεγονός δείχνει ότι ακόμα και τότε η Παλμύρα διατηρούσε τον χαρακτήρα νομαδικού οικισμού και όλα τα αγαθά μπορούσαν να μετακινηθούν σε λίγες ώρες.

Αντίθετα, τα χρόνια του Τραϊανού πέρασε τελικά στην επικυριαρχία της Ρώμης. Αργότερα, το 129, την επισκέφτηκε ο Αδριανός, την ανοικοδόμησε και χρησιμοποίησε στον ρωμαϊκό στρατό τους περίφημους μισθοφόρους τοξότες της. Όταν μάλιστα επισκέφθηκε την πόλη, γοητεύθηκε τόσο πολύ, ώστε την ανακήρυξε "ελεύθερη πόλη" και τη μετονόμασε σε Palmyra Hadriana (Παλμύρα του Αδριανού).

Στις αρχές του 3ου αι. μ.Χ. της δόθηκαν μερικά προνόμια και οι κάτοικοί της υιοθέτησαν ρωμαϊκά επώνυμα. Τότε άρχισε να εδραιώνεται και η θέση της οικογένειας των Σιπτιμίων, που έπαιξε σπουδαίο ρόλο στην ιστορία της πόλης. Ένας από αυτούς, ο Οδαϊναθός των αρχαίων Ελλήνων και σύζυγος της Ζηνοβίας, αφού νίκησε σε αρκετές μάχες τους Πέρσες και κατόρθωσε να εδραιώσει την παλμυρική κυριαρχία στη Συρία του Ευφράτη

και στην Αραβία, το 266 δολοφονήθηκε μαζί με τον γιο του Ηρώδη στην Έμεσσα, το σημερινό Χομς. Τον διαδέχτηκε η Ζηνοβία, ως επίτροπος του άλλου γιου τους Βαχμπαλάτ ή Αθηνόδωρου. Η Ζηνοβία προσάρτησε στο κράτος της Παλμύρας την Αίγυπτο, ανακήρυξε το γιο της βασιλιά και η ίδια αυτοανακηρύχθηκε βασίλισσα (270– 271). Σύντομα όμως οι Ρωμαίοι κυριεύσαν την Παλμύρα (άνοιξη του 272).

Λίγο αργότερα η Ζηνοβία επαναστάτησε εναντίον τους, κατέλαβε την Μπόσρα και έφτασε μέχρι την Αίγυπτο. Στη συνέχεια επιχείρησε να κατακτήσει την Αντιόχεια προς το βορρά. Όμως, οι Ρωμαίοι του αυτοκράτορα Αυρηλιανού αντεπιτέθηκαν, πήραν την Παλμύρα, και, για αντίποινα, την ξεθεμελίωσαν.

Η Ζηνοβία και ο γιος της Ουαμπαλάτ προσπάθησαν να διαφύγουν, αιχμαλωτίστηκαν όμως κοντά στον ποταμό Ευφράτη και μεταφέρθηκαν στη Ρώμη το 272 μ.Χ.

Κατά τη θριαμβευτική πομπή που έκανε ο Αυρηλιανός στη Ρώμη, η Ζηνοβία στολισμένη, κατά διαταγή του αυτοκράτορα, με τους πολύτιμους λίθους της και όλα τα κοσμήματά της, σύρθηκε δεμένη με χρυσές αλυσίδες πίσω από το άρμα του.

Εντυπωσιασμένος

Τα ερείπια της αρχαίας Παλμύρας είναι πολλά και καλά διατηρημένα.

όμως ο Αυρηλιανός από την εκθαμβωτική ομορφιά της Ζηνοβίας, αλλά και το θάρρος της να ορθώσει το ανάστημά της κατά της Αυτοκρατορίας της Ρώμης, πρόσφερε σ' αυτή την ελευθερία της. Στη Ρώμη, η έκπτωτη "βασιλίσα της ερήμου" παντρεύτηκε ένα Ρωμαίο συγκλητικό και πέρασε την υπόλοιπη ζωή της μέσα σε ανέσεις και πολυτέλεια, στη ρωμαϊκή έπαυλή του, κοντά στο σημερινό Τίβολι της Ιταλίας.

Έκτοτε η Παλμύρα δεν ξαναβρήκε την παλιά της ακμή. Τόσο η Βυζαντινή περίοδος που ακολούθησε, όσο και η αραβική κατάκτηση, δεν προσέφεραν σπουδαία πράγματα, παρά λίγες εκκλησίες που δεν σώζονται και το κάστρο Φαχρεντίν που αναγέρθηκε στην κορυφή ενός βουνού, πάνω από την όαση. Πάντως, το μεγαλύτερο και τελικό κτύπημα στην πόλη έδωσαν ο καταστροφικός σεισμός του 1089, όσο και το εξίσου καταστροφικό πέρασμα του Ταμερλάνου.

Στα νεότερα χρόνια και μετά την γαλλική κατοχή της Συρίας, άρχισε να εμφανίζεται το διεθνές ενδιαφέρον για τα εξαιρετικής σημασίας και ομορφιάς ερείπια της πόλης.

Εκτός από τις πολυάριθμες επιγραφές, οι περισσότερες από τις οποίες είναι στην ελ-

Αρχαίο νόμισμα της Παλμύρας με απεικόνιση της βασίλισσας Ζηνοβίας.

Η Ζηνοβία αλυσσοδεμένη, στη Ρώμη (γλυπτό του Harriet Hosmer).

ληνική, τα μνημεία της μαρτυρούν ότι η τέχνη της αποτελεί κρίκο της αρχαίας ελληνικής και της ανατολικής χριστιανικής, με διασταύρωση ρωμαϊκών και άλλων τεχνοτροπιών.

Ιδιαίτερα αξιόλογα μνημεία είναι ο ναός του Ήλιου, που απο-

τελεί το επίκεντρο πολλών άλλων μνημειακών οικοδομών, και ένας μικρός ναός αφιερωμένος στην Άρτεμη. Η αρχαία πόλη είχε τρεις υπόγειες νεκροπόλεις και πολυάριθμους επιγείους τάφους, που βρίσκονται κατάσπαρτοι στην περιοχή.

Η ιστορία της θρυλικής βασίλισσας της Παλμύρας, που είχε το σθένος να προκαλέσει μία αυτοκρατορία του μεγέθους της Ρωμαϊκής, δεν άφησε αδιάφορη τη μουσική τέχνη. Γράφτηκαν γι' αυτή πέντε όπερες, από τους Τ. Αλμπιόνι (Ζηνοβία, 1694), Π. Ανφόσι (Ζηνοβία στην Παλμύρα, 1789), Τζ. Παιζιέλο (Ζηνοβία στην Παλμύρα, 1790), Τζ. Ροσσίνι (Ο Αυρηλιανός στην Παλμύρα, 1813) και Μανσούρ Ραχμπανί (Ζηνοβία, 2007). Υπάρχουν επίσης αρκετά έργα λογοτεχνίας, όσο και εικα-

στικών τεχνών.

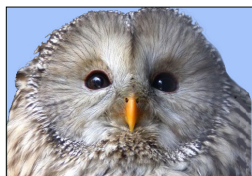
Παντελής Λεούσης

Οι θεές Ασάρτη και Τύχη λατρεύονταν από τους λαούς της Μέσης Ανατολής.

"Θρίαμβος του Αυρηλιανού" ή "Η βασίλισσα Ζηνοβία ενώπιον του Αυρηλιανού" του Τζοβάνι Μπατίστα Τιέπολο (1717)

Ο ουραλοχούχουλας

Η κουκουβάγια των Ουραλών ή ουραλοχούχουλας (*Strix uralensis*) είναι αρπακτικό νυκτόβιο πουλί που ανήκει στην οικογένεια των στριγηδών. Συναντάται στην Ανατολική Ευρώπη και συχνάζει στα πυκνά δάση. Έχει μήκος σώματος περίπου 60 εκ. και ζυγίωμα φτερών 105 με 116 εκ. Ζυγίζει μεταξύ 500 και 1.300 γρμ.

Σε ελεύθερη διαβίωση ζει περίπου 15 χρόνια, ενώ σε αιχμαλωσία υπερβαίνει τα 20.

Στον ουραλοχούχουλα δεν παρατηρείται το φαινόμενο του διμορφισμού στα δύο γένη. Η μόνη διαφορά είναι στο μέγεθος, με το αρσενικό να είναι μικρότερο και ελαφρύτερο από το θηλυκό. Μοιάζει πολύ με το γνωστό μας γκιόννη, έχει όμως μακρύτερη ουρά, μικρότερα μάτια και δίσκους στο κεφάλι ανοικτότερου χρώματος.

Σε παρατηρήσεις επιστημόνων στη Σουηδία, διαπιστώθηκε ότι τα κυριότερα θηράματα του ουραλοχούχουλα είναι ποντίκια και αρουραίοι του αγρού. Αναλυτικά, σε 2.309 περιπτώσεις που μελετήθηκε η λεία του, κυρίως την άνοιξη, βρέθηκε ότι 765 φορές τράφηκε με ποντίκια, 711 με αρουραίους, 273 με άλλα τρωκτικά, 155 με μυγαλές, 195 με πουλιά (κοτσύφια, περιστέρια, κίσσες και αγριόγαλους) και 78 με αμφίβια.

Είναι ιδιαίτερα επιθετικό πουλί. Προσβάλλει αρπακτικά πολύ πιο δυνατά από αυτό και δεν διστάζει να επιτεθεί στον άνθρωπο όταν νοιώσει ότι κινδυνεύουν τα μικρά του.

Το χειμώνα, όταν η τροφή είναι δυσεύρετη, φτάνει μέχρι τις κατοικημένες περιοχές για να την αναζητήσει.

Τις δύσκολες χρονιές, όταν η τροφή είναι ανεπαρκής, δεν γίνεται ωτοκία και δεν υπάρχει αναπαραγωγή.

Ο ουραλοχούχουλας φωλιάζει σε ευρύχωρες κουφάλες δέντρων, σε ύψος 4 έως 20 μ. από το έδαφος, και σε εγκαταλελειμμένες φωλιές άλλων αρπακτικών. Σε σπάνιες περιπτώσεις κάνει τη φωλιά του σε χοντρές διχάλες δέντρων, σε σχισμές βράχων ή στο έδαφος, ανάμεσα σε ρίζες.

Γεννά 3-4 αυγά μία φορά το χρόνο και τα επωάζει επί 27- 29 ημέρες. Την επώαση αναλαμβάνει αποκλειστικά το θηλυκό, ενώ το αρσενικό φροντίζει για τη διατροφή του ζεύγους.

Όταν τα αυγά εκκολαφτούν, τα μικρά είναι καλυμμένα με ένα κιτρινωπό πούπουλο. Για όσον καιρό παραμένουν στη φωλιά, το αρσενικό εξακολουθεί να κυνηγά μόνο του. Επιστέφοντας, παραδίδει την τροφή στη μητέρα, η οποία φροντίζει για τη διανομή της.

Τα μικρά αφήνουν τη φωλιά ύστερα από ένα μήνα, χωρίς ακόμα να μπορούν να πετάξουν. Σε 45 ημέρες βγάζουν το κανονικό πτέρωμα του ενήλικου και χρειάζονται τουλάχιστον πέντε εβδομάδες για να χρησιμοποιήσουν τα φτερά τους με επιτυχία. Επιστρέφουν όμως στη φωλιά για να κοιμηθούν.

Η Μογγολία έκοψε μετάλλια που απεικονίζουν τον ουραλοχούχουλα.

Λ. Τ.

Ανοικτή επιστολή...

...προς νέους θεματικούς

Η "Ανοικτή Επιστολή" είναι μία μόνιμη στήλη του περιοδικού μας, στην οποία παρουσιάζονται όλες οι χρήσιμες πληροφορίες για τον καταρτισμό μιας θεματικής συλλογής που φιλοδοξεί να εκτεθεί σε μία επίσημη εθνική έκθεση ή έκθεση FIP-FEPA, από την επιλογή του θέματος, του χαρτιού και του φιλοτελικού υλικού, μέχρι και την καλύτερη αισθητική της παρουσίαση.

Διαφημιστικές και προπαγανδιστικές μηχανικές σφραγίδες. Η ιστορία και η χρήση τους.

Η ανάγκη για τη δημιουργία μηχανικών σφραγίδων έγινε αντιληπτή από πολύ παλιά. Η ακύρωση της αλληλογραφίας με το χέρι, ιδίως στα μεγάλα αστικά κέντρα, ήταν χρονοβόρα και κοπιαστική. Ήδη από το 1880 άρχισε στη Γαλλία ο σχετικός προβληματισμός.

Το 1884 έκανε την εμφάνισή της μία τέτοια μηχανή που μπορεί να θεωρηθεί ως ο πρόγονος των σημερινών αυτόματων μηχανών σφράγισης. Εφευρέτης της ο Eugene Daguin (1849-1888).

Στις μεγάλες πόλεις, η μηχανή αυτή αντικαταστάθηκε το 1910 από νεώτερες, πιο σύγχρονες και παραγωγικές, ενώ οι μηχανές του Daguin μεταφέρθηκαν στα περιφερειακά ταχυδρομεία της Γαλλίας, όπου μετά το 1923 γνώρισαν μία νέα περίοδο ακμής.

Στην αρχή, η μηχανή του Daguin αποτύπωνε ταυτόχρονα δύο σήμαντρα που απείχαν μεταξύ τους 18 χιλιοστά (Εικ. 1). Αργότερα, με εντολή της κεντρικής διοίκησης, ένα από τα δύο σήμαντρα αντικαταστάθηκε από ένα

πλαίσιο που περιείχε γραπτό προπαγανδιστικό μήνυμα τουριστικού ενδιαφέροντος (Εικ. 2). Διαφήμιζε ιαματικά λουτρά και λουτροπόλεις της χώρας, εμπορικές εκθέσεις, καθώς και άλλες εκδηλώσεις οικονομικού και κοινωνικού ενδιαφέροντος. Οι σφραγίδες αυτές, οι οποίες σε μερικές περιπτώσεις περιείχαν και απεικονίσεις, αποτελούν ενδιαφέρον θεματικό υλικό, αρκετά ζητημένο και δύσκολο στην εξεύρεσή του.

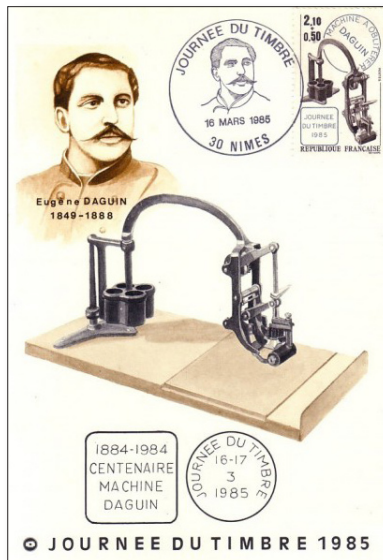
Οι σφραγίδες του τύπου Daguin έπαψαν να χρησιμοποιούνται το 1960.

Στο μεταξύ, ήδη από το 1900 εμφανίστηκε έναν νέος τύπος μηχανικής σφραγίδας, από μηχανές του τύπου Sylbe & Pongdorf. Την αποτελούσε ένα σήμαντρο που συνοδευόταν, στα δεξιά ή στα αριστερά του, από ένα κυματιστό λάβαρο (Εικ. 3).

Στην εξέλιξή τους, αυτές οι μηχανικές σφραγίδες αποτελούνταν από ένα σήμαντρο που συνοδευόταν:

- από κυματοειδείς γραμμώσεις ποικίλου αριθμού
- από κείμενο, μέσα σε πλαίσιο ή όχι
- από εικονογράφηση.

Οι μηχανικές σφραγίδες με κείμενο ή εικονο-

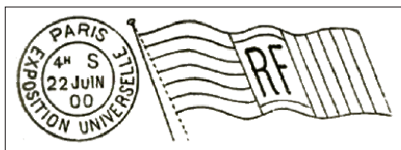
Ο Ευγένιος Νταγκέν και η μηχανή αυτόματης σφράγισης αλληλογραφίας που πρώτος εφευρέ (KM, Έκδοση για τα 100 χρόνια της εφεύρεσης).

1. Σφραγίδες μηχανών Daguin (δωτλό σήμαντρο).

2. Σφραγίδες μηχανών Daguin με μηνύματα.

Τρεις τύποι σφραγίδων μηχανών Sylbe & Pondorf (σημαίας).

Εξειδικευμένοι τύποι σφραγίδων μηχανών Sylbe & Pondorf.

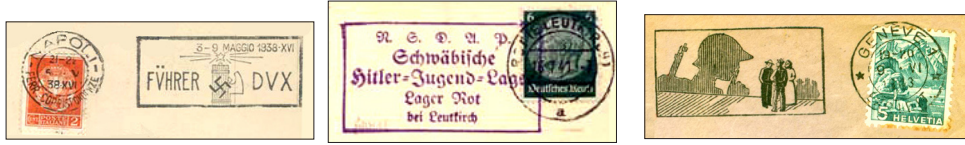
γράφηση διακρίνονται σε δύο τύπους. Αυτές που ακύρωναν την αλληλογραφία για μεγάλα χρονικά διαστήματα και σε εκείνες που χρησιμοποιούνταν για να εορτάσουν ένα γεγονός ή να προαναγγείλουν ένα άλλο, οπότε είχαν μικρότερη διάρκεια.

Ένα μεγάλο μέρος των μηχανικών σφραγίδων μακράς χρήσης είναι αφιερωμένες στη διαφήμιση πόλεων. Χρησιμοποιούνται για όλη την εξερχόμενη αλληλογραφία της κάθε πόλης, κωμοπόλεως, συχνά ακόμα και χωριών. Διαφημίζουν τις ομορφιές της περιοχής, προβάλλουν προσωπικότητες της περιοχής, μνημεία και στοιχεία της πολιτιστικής κληρονομιάς τους, προπαγανδίζουν χαρακτηριστικά τοπικά προϊόντα, γεωργικές, εμπορικές και βιομηχανικές δραστηριότητες, προβάλλουν ιαματικές πηγές, λουτροπόλεις, χιονοδρομικά κέντρα, ενημερώνουν για τις εκδηλώσεις του τόπου, όπως καλλιτεχνικά και folklorικά φεστιβάλ, γιορτές κρασιού κλπ. Η Γαλλία πρωτοστάτησε και εξακολουθεί να πρωτοστατεί στη χρησιμοποίηση αυτού του τύπου ταχυδρομικής διαφήμισης, προφέροντας πλούσιο υλικό στους θεματικούς συλλέκτες.

Στην Ελλάδα έγιναν προσπάθειες και παραστάσεις στον ΕΛΤΑ για την καθιέρωση τέτοιων διαφημιστικών σφραγίδων πόλεων. Σε αυτές πρωτοστάτησε η Ένωση Ελλήνων Συλλεκτών Καρτών Μάξιμουμ, με το σκεπτικό ότι οι εικονογραφήσεις των σφραγίδων παρόμοιου τύπου θα έδιναν τη δυνατότητα δημιουργίας περισσότερων Καρτών Μάξιμουμ τριπλής συμφωνίας (τριπλέτες) ή, εν πάση περιπτώσει, ΚΜ καλύτερης ποιότητας. Όμως, η εμφάνιση της πρώτης σχετικής σφραγίδας που χρησιμοποιήθηκε στην Πρέβεζα δεν είχε συνέχεια. Διότι ενώ ετοιμάστηκε μία ολόκληρη σειρά 80 σφραγίδων για να χρησιμοποιηθούν σε διάφορες πόλεις της χώρας, άγνωστο γιατί κλείστηκαν σε κάποιο συρτάρι του ταχυδρείου.

Εκτός από τα διαφημιστικά μηνύματα των μηχανικών σφραγίδων, υπάρχει μία ευρεία κλίμακα μηνυμάτων που ανήκουν στην κατηγορία των προπαγανδιστικών. Η ακριβής χρονολογία που αυτές εμφανίστηκαν στην αλληλογραφία

Δύο σφραγίδες χιτλερικής προπαγάνδας και μία ελβετική που ζητά "σιωπή" (ακούει ο εχθρός).

δεν μας είναι γνωστή. Υπάρχουν όμως από πολύ παλιά. Ξεκίνησαν με τα μηνύματα που το ταχυδρομείο εξέπεμπε μέσω σφραγίσων επάνω στους φακέλους για να ενημερώσει και να ωθήσει το κοινό προς τον καθιερωμένο τρόπο γραμματοσήμανσης (π.χ. Επικολλάτε το γραμματόσημα στο άνω δεξί μέρος του φακέλου), τη σωστή αναγραφή του ταχυδρομικού κώδικα, κλπ.

Αυτά τα προπαγανδιστικά μηνύματα εξελίχθηκαν και πολλαπλασιάστηκαν όταν άρχισαν να χρησιμοποιούνται από την εθνική, πολιτική και πολεμική προπαγάνδα διαφόρων χωρών. Ειδικά τα απολυταρχικά καθεστώτα, όπως για παράδειγμα το χιτλερικό, το φρανκικό, το μεταξικό και, αργότερα, των συνταγματάρχων στην Ελλάδα, χρησιμοποίησαν τα προπαγανδιστικά συνθήματα στην αλληλογραφία ως ένα από τα αποτελεσματικότερα μέσα για να περάσουν τα μηνύματα που επιθυμούσαν και να επηρεάσουν την κοινή γνώμη κατά το δοκούν.

Παρόμοια, ωστόσο, χρήση της ταχυδρομικής προπαγάνδας γίνεται από όλες τις κυβερνήσεις σε πολεμικές περιόδους. Άλλοτε προτρέπουν το λαό να καταταγεί εθελοντής, άλλοτε προπαγανδίζουν εθνικούς εράνους, άλλοτε προσπαθούν να εμψυχώσουν το λαό που αντιμετωπίζει τα δεινά του πολέμου. Δεν παραλείπουν επίσης να υπενθυμίσουν στους αλληλογραφούντες τις επετείους συμμαχιών (π.χ. ΝΑΤΟ), διεθνών οργανισμών και οργανώσεων (ΟΗΕ, UNESCO), κλπ.

Ταυτόχρονα άρχισαν να εμφανίζονται σφραγίδες για την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης σε διάφορα θέματα, όπως κοινωνικά (προστασίας του παιδιού, της μητρότητας, των γηραιών), οικονομικά (προτροπή στην αποταμίευση, Ταμειυτήριο κλπ.), θέματα δημόσιας

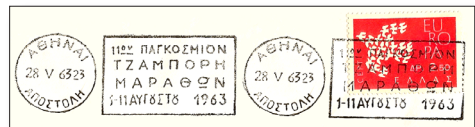
υγείας (π.χ. AIDS, φυματίωση, κάπνισμα και καρκίνος), προστασίας της φύσεως και του φυσικού πλούτου (Προστατεύετε τα δάση, Το πράσινο είναι υγεία, Οικονομία στο νερό, Προσέχετε τις φωτιές, Προσοχή στα τσιγάρα σας - Κίνδυνος πυρκαγιάς, μόλυνση του περιβάλλοντος κλπ.).

Θα μπορούσε κανείς να διακρίνει δύο κατηγορίες προπαγανδιστικών μηνυμάτων. Αυτά που έχουν τεθεί με ατέρμονη μηχανική σφραγίδα και εκείνα που έγιναν με μονή μηχανική σφράγιση (όπως τη συναντάμε στις μέρες μας, δηλαδή ένα ορθογώνιο που περιλαμβάνει το μήνυμα και έχει δεξιά του το σήμαντρο).

Οι αμιγώς προπαγανδιστικές σφραγίδες είναι συνήθως ατέρμονες και συναντώνται είτε στο πίσω μέρος των φακέλων, οπότε συμπεριλάμβαναν και το χρονολογικό σήμαντρο άφιξης (κυρίως παλαι-

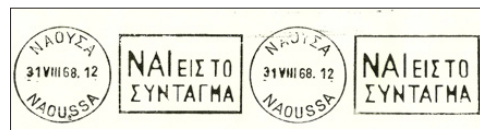
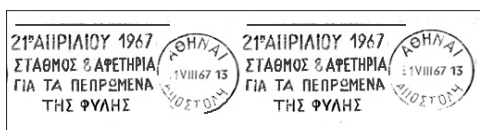
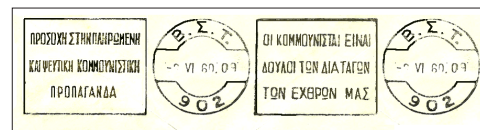
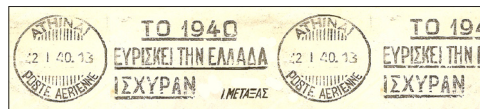
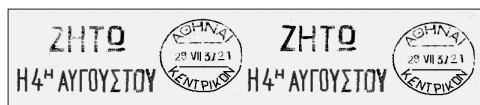

Γαλλικές, διαφημιστικές πολεων.

Παραδείγματα ελληνικών διαφημιστικών σφραγίδων.

Ελληνικές σφραγίδες πολιτικής προπαγάνδας.

ότερα), είτε στο εμπρός, όπως είναι η πρακτική εδώ και αρκετές δεκαετίες. Οι διαφημιστικές πόλεων βρίσκονται πάντα στην πρόσοψη των φακέλων, εφόσον, όπως είπαμε, συνοδεύουν το σημαντικό αποστολής.

Και στις δύο περιπτώσεις, είναι φανερό ότι βρισκόμαστε μπρος σε έναν ακόμα πακτωλό θεματικών πληροφοριών, ικανών να καλύψουν μηνύματα για πλείστα όσα θέματα. Επί πλέον οι διαφημιστικές και προπαγανδιστικές σφραγίδες έχουν ένα σπουδαίο προσόν: βρίσκονται εύκολα και, στην πλειονότητά τους, δεν στοιχίζουν ακριβά. Αυτό διότι δεν έχουν εφήμερη ταχυδρομική χρήση, όπως συμβαίνει με τις ειδικές αναμνηστικές. Τίθενται στο σύνολο της

αλληλογραφίας ή σε μεγάλο μέρος αυτής. Αντίθετα, οι αναμνηστικές χρησιμοποιούνται μόνο μετά από ειδική ζήτηση του συλλέκτη ή του εμπόρου.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να ομολογήσουμε ότι στις διαφημιστικές και προπαγανδιστικές σφραγίδες θα πρέπει να αναγνωριστεί ένα πρόσθετο φιλοτελικό προτέρημα: Είναι πολύ πιο αυθεντικές ταχυδρομικά από τις αναμνηστικές, αφού τις συναντάμε στην τυχαία αλληλογραφία και όχι αποκλειστικά στο "Φιλοτελικό" του Ταχυδρομείου. Η σπάνια παρουσία ελάχιστων δειγμάτων ειδικών αναμνηστικών σφραγίδων που τέθηκαν σε κοινή αλληλογραφία δεν ανατρέπει τον κανόνα.

Ο τρόπος έκθεσης των διαφημιστικών και προπαγανδιστικών σφραγίδων εξαρτάται από τα υπόλοιπα ταχυδρομικά στοιχεία του φακέλου. Αν αυτά προσδίδουν κύρος στο έκθεμα, λ.χ. ενδιαφέρουσες γραμματοσημάνσεις, αντικείμενα "επί συστάσει", δεδηλωμένης αξίας, αεροπορικά -κυρίως από την ιστορική εποχή των αεροπορικών- κτλ., τότε εκτίθενται ολόκληρα. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις χρησιμοποιείται η τεχνική του "παραθύρου". Παράθυρο χρησιμοποιούμε και για τα προπαγανδιστικά μηνύματα που βρίσκονται στο πίσω μέρος των φακέλων, εκτός και πρόκειται για δυσεύρετο μήνυμα, ή σφράγιση άφιξης με θεματική σημασία.

Τέλος, και δυο λόγια για όσους από τους θεματικούς έχουν πραγματικά φιλοδοξίες υψηλών βραβεύσεων: Ας φροντίσουν να μάθουν και να διακρίνουν τις μηχανικές σφραγίδες σύμφωνα με τους τύπους των μηχανών που τις εκτυπώνουν. Ένα φιλοτελικό σχόλιο/υπότιτλος κάτω από μία σφραγίδα που αναφέρει τον τύπο της μηχανής και την περίοδο που χρησιμοποιήθηκε, αποδεικνύει την έρευνα που κάναμε και το βάθος των φιλοτελικών μας γνώσεων, με συνέπεια την ευνοϊκότερη κρίση του εκθέματος. Αυτός είναι και ο λόγος, εξάλλου, που δώσαμε τα παραδείγματα των σφραγίδων μηχανών Daguin και Sylbe & Pondorf. Ασφαλώς υπάρχουν και άλλοι τύποι, νεώτεροι, τους οποίους θα ανακαλύψει ο ενδιαφερόμενος συλλέκτης.

Είναι αδύνατον να χωρέσουν τα πάντα στο παρόν άρθρο.

Παντελής Λεουσης

Πρώτη αναφορά στις θεραπευτικές ιδιότητες της λεύκας γίνεται στην Παλαιά Διαθήκη. Ο πατέρας της ιατρικής Ιπποκράτης (460-377 π.Χ.) χρησιμοποιούσε μια πικρή σκόνη από τον φλοιό της ιτιάς, καθώς και αφέψημα φύλλων ιτιάς ή λεύκας για να ανακουφίζει τους ασθενείς από τον πόνο και τον πυρετό. Εύποροι ασθενείς της αρχαίας εποχής παράγγελλαν αφεψήματα φλοιού λεύκας (ένα ζωμό που παρασκευάζαν με διαβροχή του φλοιού αυτών των δέντρων με ξύδι) για να αντιμετωπίσουν ισχυρά άλγεις και πόνους αρθρίτιδας.

Ο μεγάλος ιατρός του Ελληνορωμαϊκού κόσμου Κλαύδιος Γαληνός (129-199 μ.Χ.) μελέτησε τις αντισπασμωδικές ιδιότητες των εκχυλισμάτων των φλοιών των δένδρων και τις θεραπευτικές τους ιδιότητες σε τραύματα και έλκη. Φαρμακευτικά προϊόντα με βάση την ιτιά ή τη λεύκα χρησιμοποιήθηκαν από τους Κινέζους, όπως επίσης και από τους Ινδιάνους της Αμερικής για τη θεραπεία τραυμάτων, ρευματισμών, κρυολογημάτων και πονοκεφάλου. Ο Πεδάνιος Διοσκουρίδης (40-90 μ.Χ.) χορηγούσε εκχυλίσματα φύλλων λεύκας (σε μίγμα με πιπέρι και κρασί)

για την αντιμετώπιση των πόνων κωλικών. Ο Γάιος Πλίνιος Σεκούνδος (23-79 μ.Χ.), στο σύγγραμμά του *Naturalis Historia*, αναφέρεται σε κάποιες ουσίες (προφανώς παράγωγα του σαλικυλικού οξέος) που παρασκευάζονταν από σκόνη φλοιού ιτιάς ή λεύκας.

Το 1757, ο Άγγλος κληρικός Edmund Stone, βλέποντας ενορίες του να καταπραΰνουν ρευματικούς πόνους με εκχυλίσματα φλοιού της ιτιάς, έφερε στο προσκήνιο τις θεραπευτικές ιδιότητές του, προσξενώντας το ενδιαφέρον του ιατρικού κόσμου, ο οποίος αναζητούσε ένα αποτελεσματικό αναλγητικό φάρμακο σε αντικατάσταση του

οπιούχου λαύδανου, του μοναδικού δραστικού αναλγητικού εκείνης της εποχής. Το λαύδανο είχε πολλές παρενέργειες και η συχνή χρήση του οδηγούσε σε εθισμό.

Κατά τη διάρκεια των Ναπολεόντειων πολέμων (1803-1815), λόγω των ναυτικών αποκλεισμών, οι εισαγωγές κινίνης από τη Νότια Αμερική, η οποία χρησιμοποιούταν μέχρι τότε ως αντιπυρετικό, είχαν περιοριστεί σημαντικά. Οι τιμές της κινίνης είχαν γίνει απαγορευτικές, και έτσι αναζητούσαν εναλλακτικά φάρμακα με ανάλογες ιδιότητες.

Τότε ήταν περίπου που οι χημικοί και

Salix Alba "Tristis" (Λευκή "θλιμμένη" ιτιά), γνωστότερη ως "Κλαίουσα". Το 1829 απομονώθηκε σαλικίνη από το φλοιό της.

Τρία γραμματόσημα για τα 100 χρόνια από την ανακάλυψη της ασπιρίνης.

φαρμακοποιοί άρχισαν να δείχνουν μεγάλο ενδιαφέρον για τις ιδιότητες των εκχυλισμάτων του φλοιού της ιτιάς και λεύκας.

Από το 1828, διάφοροι επιστήμονες, όπως οι Ιταλοί Brugnatelli και Fontana, οι Γερμανοί Johann A. Buchner και Emanuel Merck, οι Γάλλοι Henri Leroux και Raffacle Piria και άλλοι, έκαναν σχετικές έρευνες και, εξελικτικά, παρασκευάστηκε το σαλικυλικό οξύ σε καθαρή μορφή, που πήρε το όνομά του από τη λατινική ονομασία της ιτιάς: *Salix alba*.

Λόγω των αντισηπτικών ιδιοτήτων του, το σαλικυλικό οξύ και τα άλατά του άρχισαν να χρησιμοποιούνται ως συντηρητικά τροφίμων, αλλά η πικρή γεύση τους αποτελούσε βασικό μειονέκτημα.

Με τον καιρό, και με χημικές προσθήκες και πειράματα, επήλθαν βελτιώσεις, πάντα όμως για χρήση στη συντήρηση τροφίμων.

Το 1874, οι γιατροί Thomas MacLagan (Σκώτος) και Solomon Stricker (Γερμανός), επανέφεραν στο προσκήνιο τις αναλγητικές και αντιπυρετικές ιδιότητες των παραγώγων του σαλικυλικού οξέος.

Ωστόσο, η αποφασιστική στιγμή για την παρασκευή της ασπιρίνης ήταν το 1895, όταν ο Frederick Bayer, ιδιοκτήτης της χημικής Bayer AG, που αρχικά εξειδικευόταν στην παρασκευή συνθετικών χρωμάτων, έδειξε ενδιαφέρον για τη σύνθεση παραγώγων του σαλικυλικού οξέος με αναλγητικές και αντιπυρετικές ιδιότητες, αλλά χωρίς την πικρή γεύση, την όξινη αντίδραση και τα ανεπιθύμητα στομαχικά προβλήματα που προκαλούσε το ίδιο το οξύ και τα άλατά. Ανέθεσε το θέμα αυτό σε ένα νεαρό χημικό, τον Felix Hoffmann, ο οποίος είχε

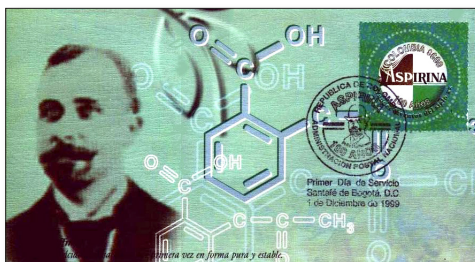
και ένα προσωπικό κίνητρο για την έρευνα αυτή. Ο πατέρας του, για να περιορίσει τους πόνους της αρθρίτιδας, ελάμβανε καθημερινά σαλικυλικά άλατα που του προκαλούσαν εμετούς.

Το ακετυλοσαλικυλικό οξύ που παρασκεύασε δοκιμάστηκε σε χρυσόψαρα και διαπιστώθηκε ότι δεν είχε τοξικές ιδιότητες. Ήταν η πρώτη δοκιμή φαρμάκου σε ζώα. Τέλος, αφού το φάρμακο δοκιμάστηκε με επιτυχία σε 50 ασθενείς,

το 1899, κυκλοφόρησε με την εμπορική ονομασία Aspirin. Η ονομασία προέρχεται από το "a" για τη χημική ομάδα acetyl (ακετύλιο) και το "spir" από το φυτό *Spiraea ulmaria*, από την οποία ελάμβαναν σαλικυλική αλδεΰδη.

Καθώς όμως το ακετυλοσαλικυλικό οξύ είχε ήδη παρασκευαστεί στο παρελθόν, η Bayer δεν μπορούσε κατοχυρώσει με πατέντα την ίδια την ουσία. Έτσι, κατοχύρωσε την εμπορική ονομασία και την παρασκευαστική διεργασία. Συγχρόνως, τύπωσε 30.000 φυλλάδια των 200 σελίδων, τα οποία έστειλε σε όλους τους γιατρούς της Ευρώπης. Ήταν η πρώτη φορά που πραγματοποιήθηκε διαφημιστική εκστρατεία ενός φαρμάκου σε τόσο μεγάλο κλίμακα.

Η ασπιρίνη έγινε αμέσως εξαιρετικά δημοφιλής και οι πωλήσεις της αυξήθηκαν αστραπιαία σε όλο τον κόσμο. Οι μόνες αρνητικές πλευρές του φαρμάκου ήταν κάποιες περιορισμένες γαστρεντερικές διαταραχές. Η σημαντική επιτυχία του φαρμάκου οφειλόταν ακριβώς στο ότι ήταν πολύ πιο ήπιο στο στομάχι, σε σχέση με το σαλικυλικό οξύ, η τοξικότητά του ήταν περιορισμένη και είχε καλές αναλγητικές και

Ο Felix Hoffmann παρασκεύασε την τελική, βελτιωμένη σύνθεση του φαρμάκου που ονομάστηκε ασπιρίνη.

Χραιο "Publibel" με διαφήμιση "Ασπιρίνη Μπάγιερ".

αντιπυρετικές ιδιότητες. Από το 1915 η ασπιρίνη άρχισε να διατίθεται χωρίς να είναι απαραίτητη ιατρική συνταγή (over-the-counter drug) και σε μορφή

Η χιλιτραγουδισμένη "ιτιά, ιτιά, μοσχοιτιά", σε όμορφο ολλανδικό τοπίο. Ο φλοιός της χάρισε στην ανθρωπότητα αιώνια ανακούφιση μέσω της ασπιρίνης.

δισκίων.

Από το 1919 η Bayer έχασε την αποκλειστικότητα του ονόματος της ασπιρίνης, στο γενικότερο πλαίσιο των πολεμικών αποζημιώσεων από την ηττημένη Γερμανία προς τους νικητές συμμάχους.

Το 1948 ο ιατρός Lawrence Craven, στην Καλιφόρνια, διαπίστωσε ότι σε 400 άντρες στους οποίους είχε χορηγήσει ασπιρίνη, δεν παρουσιάστηκαν καρδιακά επεισόδια και πρότεινε σε όλους τους ασθενείς και τους συναδέλφους του να λαμβάνουν "μία ασπιρίνη την ημέρα" για να μειώσουν δραματικά τις πιθανότητες καρδιακών επεισοδίων.

Σήμερα η διερεύνηση αυτή συνεχίζεται αμείωτη και έχει οδηγήσει στην ανακάλυψη νέων εφαρμογών της ίδιας της ασπιρίνης, αλλά και στη σύνθεση νέων και αποτελεσματικότερων φαρμάκων με ανάλογες ιδιότητες.

Λάκης Τσάκωνας

Μένιππος εκ Γαδάρων

Δεν είναι η πρώτη φορά που ένας σύγχρονος εικαστικός, ζωγράφος ή γλύπτης, φέρνει στην επιφάνεια αρχαίες ελληνικές προσωπικότητες, μυθολογικές ή ιστορικές, οι οποίες περνούν και στο φιλοτελισμό με την έκδοσή τους σε γραμματόσημο. Τέτοια περίπτωση είναι και ο Μένιππος, ο κυνικός φιλόσοφος και σατιρικός συγγραφέας που γεννήθηκε στην αρχαία Ελληνική πόλη της Συρίας Γάδαρα (3ος αιώνας π.Χ.). Μας τον έφερε στην επιφάνεια ο μεγάλος ισπανός ζωγράφος Βελάσquez.

Τα έργα του Μένιππου δεν σώζονται σήμερα, ούτε γνωρίζουμε πολλά για τη ζωή του.

Οι πηγές συμφωνούν πως τα πρώτα χρόνια της ζωής του υπήρξε δούλος για κάποιον κάτοικο του Πόντου. Κατάφερε ωστόσο με κάποιον τρόπο να εξασφαλίσει την ελευθερία του και έζησε στη Θήβα.

Ο Διογένης Λαέρτιος αναφέρει μία

αμφισβητήσιμη ιστορία σχετικά με τη ζωή του, υποστηρίζοντας πως κατάφερε να αποκτήσει μεγάλη περιουσία ως τοκογλύφος, και όταν την έχασε, κατέρρευσε ψυχολογικά και αυτοκτόνησε. Ο Λουκιανός συγκαταλέγει τον Μένιππο μαζί με τους Αντισθένη, Διογένη, και Κράτη, ως έναν από τους πιο σημαντικούς Κυνικούς της εποχής.

Υπάρχει επίσης ο όρος "Μενίππεια σάτιρα", η οποία πήρε το όνομα της από αυτόν.

Αν και δεν σώζεται κανένα έργο του, γίνονται πολλές αναφορές σε αυτά από άλλους φιλοσόφους. Σύμφωνα μάλιστα με τον Διογένη Λαέρτιο αποδίδονται στον Μένιππο έξη συγκεκριμένα έργα, τα οποία και κατονομάζει.

Λ. Τ.

Αχ! Αυτό το πλάνο...

ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΜΟΣ και ΔΟΛΟΦΟΝΙΑ

Μέθοδοι, κίνητρα, μυστήρια (Charles Fitz, ΗΠΑ)

I. Μέθοδοι δολοφονίας

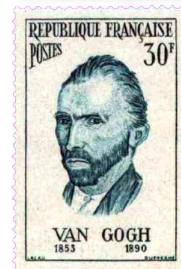
- A. Δολοφονία απόμων
  1. Δολοφονία από προδοσία
  2. Πραξικόπημα
  3. Πολιτικό μαρτύριο
  4. Πολιτικό θρησκευτικό μαρτύριο
  5. Θρησκευτικό μαρτύριο
  6. Φυλετικό μαρτύριο
  7. Βασιλοκτονία
  8. Αδήλωτα εγκλήματα πολέμου
- B. Δολοφονία μέσω αυτοκτονίας-αυτοδολοφονία
- Γ. Δολοφονία μέσω γενοκτονίας. Εξολόθρευση εθνικών, θρησκευτικών πολιτικών ή φυλετικών ομάδων

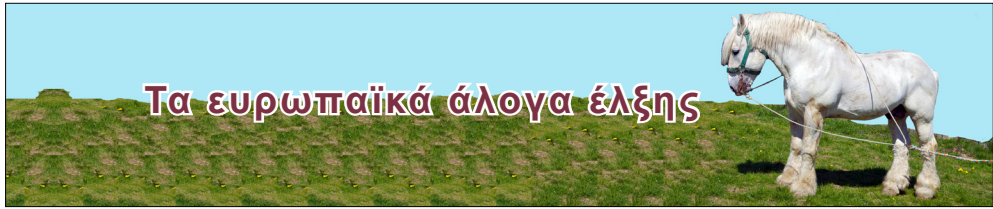
II. Κίνητρα για τη δολοφονία

- A. Προσωπικά κίνητρα
  1. Ερωτικό Τρίγωνο
  2. Πολιτικοί στόχοι
  3. Πλεονεξία, φιλαργυρία
  4. Κατασκοπεία

III. Μυστηριώδεις/ Άλυτες δολοφονίες

- A. Άγνωστος ο δολοφόνος
- B. Άγνωστος ο τρόπος δολοφονίας
- Γ. Άγνωστο το σώμα του εγκλήματος
- Δ. Πιθανές ή αναπόδεικτες ανθρωποκτονίες

Το άλογο έλξης είναι ένα άλογο που έχει επιλεγεί για την ικανότητά του να έλκει οχήματα, υλικά και εργαλεία. Είναι πάντα μεγαλόσωμο, με δυνατά πόδια και βαριές σπλές. Οι ράτσες αυτών των αλόγων δεν υπήρχαν πριν τον 18ο αιώνα. Στην Ευρώπη, αρχικά επελέγησαν για στρατιωτικές ανάγκες, όπως π.χ. για το τράβηγμα των οχημάτων που έφεραν βαρέα πυροβόλα. Είναι γνωστό ότι στο Α' Παγκόσμιο Πόλεμο, περισσότερο από μισό εκατομμύριο άλογα χρησιμοποιήθηκαν για τις ανάγκες των εμπολέμων. Ακολούθως χρησιμοποιήθηκαν στις γεωργικές εργασίες, σε μεταφορές υλικών που προέκυψαν μετά τη βιομηχανική επανάσταση, στην έλξη οχημάτων που μετέφεραν πρόσωπα, όπως άμαξες και τραμ, στην ανέλκυση σκαφών κλπ.

Η δυτική Ευρώπη ήταν αυτή που τα ανέπτυξε ιδιαίτερα. Ακολούθησαν οι Ηνωμένες Πολιτείες, η Αυστραλία και η Ιαπωνία, ενώ η Γαλλία είναι η χώρα που δημιούργησε τον μεγαλύτερο αριθμό φυλών αλόγων έλξης: εννέα συνολικά.

Είναι αρκετός καιρός που η χρήση αυτών των αλόγων ακολούθησε φθίνουσα πρόοδο.

Η άφιξη του σιδηροδρόμου τα απάλλαξε από μέρος των καθηκόντων τους. Τα περιορίσει σε μεταφορές από και προς τους σιδηροδρομικούς σταθμούς. Αργότερα, οι μηχανές εσωτερικής καύσεως, ο εκσυγχρονισμός των μέσων μαζικής μεταφοράς και οι υπόλοιπες εξελίξεις, περιορίσαν το άλογο αποκλειστικά στις γεωργικές εργασίες. Μέχρι που έφτασε και ο γεωργικός ελκυστήρας, οπότε άρχισε να εξαφανίζονται μαζικά από τις χώρες όπου είχαν μεγάλη παρουσία, εφόσον δεν είχαν πια ρόλο στο χώρο της εργασίας.

Στη Γαλλία και στο Βέλγιο, όπου οι μονάδες εκτροφής αυτών των ζώων ήταν πολλές και ιδιαίτερα ανεπτυγμένες, η εξέλιξη αυτή δημιούργησε σημαντικό πρόβλημα. Ως λύση βρέθηκε η στροφή της εκτροφής αλόγων για την παραγωγή κρέατος για ανθρώπινη κατανάλωση. Γι' αυτό και οι περισσότερες φυλές αλόγων έλξης εξαφανίστηκαν, ενώ η υπεραφθονία αλογίσσιου κρέατος κατέστησε για μεγάλο διάστημα τη Γαλλία ως την πλέον ιπποφαγική χώρα της Ευρώπης.

Σήμερα, τα άλογα έλξης που χρησιμοποιούνται στην Ευρώπη καταλαμβάνουν μόλις το

Η δημιουργία φυλών αλόγων έλξης ξεκίνησε για στρατιωτικούς σκοπούς, όπως η έλξη κιλλιβάντων κλπ.

Το μυώδες σώμα, οι δυνατές σπλές, το μεγάλο βάρος...
Από την εμφάνισή τους και μόνο γίνεται φανερή η μεγάλη δύναμη αυτών των υπέροχων ζώων.

Τρεις από τις πιο γνωστές φυλές αλόγων έλξης που δημιουργήθηκαν στη Γαλλία: Trait du Nord (Έλξη του βορρά), Boulonnais (της περιοχής Μπουλονέ) και Breton (της Βρετόνης).

25% του συνολικού πληθυσμού των αλόγων, από το 90% που καταλάμβαναν πριν λίγες δεκαετίες. Το μεγαλύτερο ποσοστό των εκτρεφόμενων αλόγων στις μέρες μας έχει προορισμό τα σφαγεία, ενώ μικροί αριθμοί εκτρέφονται επίσης ως άλογα συντροφιάς και ψυχαγωγικής ιππασίας.

Οι φυλές των αλόγων έλξης έχουν για κοινά χαρακτηριστικά το μεγάλο ανάστημά τους (1,60 έως πάνω από 1,80 μ στο ακρώμιο), το σημαντικό βάρος τους (από 500 μέχρι πάνω από 1.000 κιλά) και τον εξαιρετικά ισχυρό σωματότυπο. Έχουν γενικά κάθετους ώμους, μικρή πλάτη και πολύ μυώδεις γλουτούς. Κοινό χαρακτηριστικό τους επίσης ο βαρύς σκελετός και η παρουσία άφθονου σκληρού τριχώματος στο κάτω μέρος των ποδιών τους.

Όλες είναι φυλές που δημιουργήθηκαν

στη δυτική και βόρεια Ευρώπη και προέρχονται από το άγριο άλογο που ενδημούσε σε αυτές τις περιοχές. Στη φυσική του αντοχή στο κρύο και τις αντίξοες συνθήκες που επικρατούσαν στο φυσικό τους περιβάλλον οφείλεται σε μεγάλο βαθμό και η μεγάλη αντοχή και δύναμή τους.

Στις μέρες μας, το άλογο έλξης ανέλαβε να παίξει έναν καινούργιο ρόλο. Η εντυπωσιακή του παρουσία και η δυναμική ομορφιά του χρησιμοποιούνται σε φολκλορικές γιορτές και αναπαραστάσεις παραδοσιακών δρώμενων, εντυπωσιάζοντας τους τουρίστες. Όσοι όμως και τρόπους χρησιμοποίησης αυτών των υπέροχων ζώων και αν επινοήσουμε, οι εξελίξεις τα οδηγούν σταθερά στην εξαφάνιση.

Παντελής Λεούσης

Η έλξη σκαφών ήταν συνήθης στα φαροχώρια της Γαλλίας.

Άλογα έλξης επί το έργον: Στην υπηρεσία των υλοτόμων, στο όργανο των αγρών και στην έλξη του τραμ, πριν εμφανιστούν οι μηχανές εσωτερικής καύσης.

Οι μπίρες "τραπίστ" είναι υπέροχες!

"Τραπίστ" (trappistes) ονομάζονται κοινώς οι μοναχοί του καθολικού μοναστικού τάγματος Ordo Cisterciensis Stricterioris Observantiae που ιδρύθηκε το 1098 μαζί με το αβαείο του Σιτώ (Cîteaux). Μαζί με το Τάγμα των Κιστεριανών (ordo cisterciensis) και τους Βερναρδίνους (Bernardines) σχηματίζουν την λεγόμενη Κιστεριανή Μοναστική Οικογένεια (Familia Cisterciensis), η οποία είναι γνωστή για τα περίφημα τυριά της και τις μπίρες "τραπίστ".

Μία μπίρα, για να αποκαλείται "τραπίστ" πρέπει να παρασκευάζεται σύμφωνα με κριτήρια που ορίζονται από την Διεθνή Ένωση Trappist. Αυτή η ιδιωτική Ένωση και μόνο δίνει το δικαίωμα σε μια μπίρα να φέρει το λογότυπο "αυθεντικό προϊόν trappist".

Οι προϋποθέσεις για την απόκτηση του δικαιώματος χρήσης του λογότυπου είναι:

- Τα προϊόντα να παράγονται στη μονή ή στην περιοχή της μονής
- Να κατασκευάζονται από μοναχούς, ή υπό την επίβλεψή τους
- Το μεγαλύτερο μέρος των κερδών να χρησιμοποιείται αποκλειστικά για έργα κοινωνικού χαρακτήρα.

Πρόκειται για μπίρες συνήθως υψηλής ζύμωσης, με ιδιαίτερο, αυθεντικό γευστικό χαρακτήρα, στις περισσότερες περιπτώσεις μεγάλης περιεκτικότητας βαθμών οινόπνευματος σε σχέση με τις κοινές μπίρες (μέχρι και 12°).

Μερικές μπίρες "μοναστηριακής" έμπνευσης, χωρίς όμως να πληρούν τα ανωτέρω κριτήρια, διατίθεντο ελεύθερα στο εμπόριο μέχρι το 1962, όταν απόφαση του Δικαστηρίου της Γάνδης καταδίκασε την ζυθοποιεία Veltem για καταχρηστική χρήση του λογότυπου "Trappiste Veltem".

Έκτοτε, οι μπίρες αυτές ονομάζονται απλά "μπίρες Αβαείου". Τέτοιο παράδειγμα είναι οι γνωστές μάρκες Leffe και Grimbergen, που συναντώνται και στα ελληνικά σούπερ μάρκετ. Πρόκειται για ιδιωτικές εμπορικές εταιρείες που αγόρασαν το όνομα παλαιών μοναστηριακών μπιρών και το εκμεταλλεύονται εμπορικά, ενώ τις παράγουν σε κοινά εργοστάσια ζυθοποιίας.

Λίκνο της μοναστηριακής μπίρας είναι η Γαλλία. Εμφανίστηκε για πρώτη φορά στη Νορμανδία, τον 17° αιώνα. Με την έκρηξη της Γαλλικής Επανάστασης, αλλά και αργότερα,

"Λεφ". Μία από τις γνωστότερες εμπορικές μοναστηριακές μπίρες του Βελγίου, χωρίς όμως το δικαίωμα να λέγεται "τραπίστ".

"Ορβάλ", ίσως η καλύτερη μπίρα "τραπίστ". Στο μέσον και δεξιά απόψεις του μοναστηριού στο οποίο παρασκευάζεται. Διακρίνεται ο αγρός όπου καλλιεργείται το κριθάρι για την παραγωγή της βύνης.

Το αββαείο του Αγίου Βενέδικτου στο Αχελ, με την ομώνυμη μπίρα που άρχισε πρόσφατα να παράγει.

εγκαταστάσεις της το 1950. Παράγει τρεις τύπους: Τις Rochefort 6 (7.5°), Rochefort 8 (9.5°) και Rochefort 10 (12°), με τους αριθμούς 6, 8 και 10 να αναφέρονται στο περιεχόμενο του γλεύκους και 7.5, 9.5, 12 στην περιεκτικότητα σε αλκοόλ.

- Βεστμάλε (Westmalle). Ξερή, ανοιχτόχρωμη χρυσιζουσα μπίρα, με λεπτή πικρίζουσα γεύση.

- Βεστλέτερεν (Westvleteren). Η μικρότερη ζυθοποιία του είδους, εγκατεστημένη στο αβαείο Σεν Σιχτ της πόλης Βεστλέτερεν.

με τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο, πολλοί μοναχοί και ιερωμένοι, γνώστες των μυστικών κατασκευής της, εγκατέλειψαν τη χώρα τους, δίνοντας αφορμή στο να δημιουργηθούν πολλά ζυθοποιεία εκτός Γαλλίας.

Η τελευταία Μονή στη Γαλλία που παρασκεύαζε μπίρα ήταν η μονή Sept-Fons. Λειτουργήσε μέχρι τη δεκαετία του 1930, οπότε η παραγωγή της σταμάτησε οριστικά.

Το Βέλγιο, που είναι η χώρα με την μεγαλύτερη παράδοση στις μπίρες "Trappistes", παράγει τις εξής έξι μάρκες:

- Ορβάλ (Orval). Η βασίλισσα των μπυρών "τραπίστ", με χρώμα κεχριμπαρένιο που προκύπτει από την ανάμιξη διαφόρων τύπων βύνης, μία εκ των οποίων καραμελωμένη. Γεύση πικρή λόγω της πρόσμιξης με λυκίσκο.

- Σιμέ (Chimay). Παράγεται σε τρεις τύπους. Με κόκκινο πώμα (απόχρωση χαλκού, με ευγενές άρωμα). Με μπλε πώμα (σκουρόχρωμη, με φρουτώδες άρωμα). Λευκό πώμα (ανοιχτόχρωμη, με χαρακτηριστική πικράδα).

- Ροσφορ (Rochefort). Μπίρα που παράγεται στο αβαείο του Σεν Ρεμού από τον 16ο αιώνα. Η σημερινή ζυθοποιία άρχισε τη λειτουργία της το 1889 και εκσυγχρόνισε τις

Οι μπίρες Βεστμάλε και Βεστλέτερεν

Η μπίρα αυτή διατίθεται μόνο μέσα στο αβαείο και στο γειτονικό Café de Vrede. Παράγει τρεις μπίρες 6.2°, 8° και 112.5° βαθμών, όλες σκουρόχρωμες.

- Άχελ (achel). Η νεότερη μπίρα τραπίστ. Παράγεται στο αβαείο του Αγίου Βενέδικτου.

Όλες οι υπόλοιπες βελγικές μοναστηριακές μπίρες είναι απλώς "αβαείου" και όχι τραπίστ, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι και αυτές δεν είναι καλές. Το Βέλγιο είναι παράδεισος για τους φίλους της μπίρας.

Στην υγεία σας!

Π. Λ.

Τα αββαεία του Σιμέ και του Ροσφόρ, όπου παραγονται οι ομώνυμες, αντίστοιχα, περίφημες μπίρες.

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑ ΣΑΣ ΝΕΑ!

Φιλοτελική-θεματική ομιλία

Στις 3 Απριλίου 2013, το γεμάτο Αμφιθέατρο του Συνεδριακού Κέντρου του Γεωπονικού Πανεπιστημίου, στο Βοτανικό, φιλοξένησε μία όμορφη φιλοτελική βραδιά. Ομιλητής ήταν το νέο μέλος του συλλόγου μας Γιάννης Σπαντιδάκης, Γεωπόνος – Κηποτέχνης, ο οποίος, με αφορμή την ψηφιακή παρουσίαση σχετικής συλλογής του, ανέπτυξε με γλαφυρό τρόπο το θέμα *Φύση*

Ο Γιάννης Σπαντιδάκης επί το έργον.

και επικοινωνία, *Τα φυτά στα γραμματόσημα του κόσμου*. Η εκδήλωση που είχε οργανωθεί από τον Σύλλογο Αποφοίτων του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών, αρχικά είχε προγραμματιστεί για την 13η Μαρτίου 2013, αλλά ανεβλήθη λόγω φοιτητών κινητοποιήσεων.

Η ομιλία του κ. Σπαντιδάκη προξένησε το θερμό ενδιαφέρον του κοινού, το οποίο αποτελείτο στην πλειοψηφία του από μέλη του οργανωτή Συλλόγου, αλλά και αρκετούς φιλοτελιστές.

Βραβείο Χ. Μπίνου για το 2012

Νικητής και πάλι του βραβείου Χ. Μπίνου ήταν ο γνωστός και πολυγραφότατος φιλοτελιστής Γιάννης Νταής. Έχοντας ήδη

κατακτήσει τη σημαντική αυτή διάκριση για πέμπτη φορά, οι ευχές μας για να ξεπεράσει την δεκάτη φαντάζουν μάλλον ανεπαρκείς. Διότι σίγουρα θα τις ξεπεράσει!

Ως γνωστόν το βραβείο αυτό απονέμει κάθε χρόνο η Ελληνική Φιλοτελική Ομοσπονδία στο καλύτερο έργο Φιλοτελικής Φιλολογίας.

Εθνική έκθεση "Ελλάδα-Κύπρος 2013"

Οριστικοποιήθηκαν πρόσφατα οι ημερομηνίες και οι λεπτομέρειες της Εθνικής Φιλοτελικής Έκθεσης "ΕΛΛΑΔΑ-ΚΥΠΡΟΣ 2013" και ήδη ετέθη υπό την αιγίδα της Ελληνικής Φιλοτελικής Ομοσπονδίας. Θα διεξαχθεί στο Σπίτι της Κύπρου, Οδός Ξενοφώντος 2Α, κοντά στην Πλατεία Συντάγματος, από 21 Οκτωβρίου έως 8 Νοεμβρίου.

Τα εκθέματα θα καλύπτουν όλες τις φιλοτελικές τάξεις και θα αναρτηθούν σε 250 πλαίσια, σε δύο εβδομαδιαίες περιόδους: 125 στο διάστημα 21-30 Οκτωβρίου και 125 από 31 Οκτωβρίου έως 6 Νοεμβρίου. Αυτό εξαιτίας της μικρής χωρητικότητας του εκθεσιακού χώρου.

Λαβαίνοντας υπόψη οι οργανωτές τις οικονομικές δυσκολίες της εποχής μας, καθόρισαν ιδιαίτερα χαμηλή επιβάρυνση για τους εκθέτες. Μόλις 5 € για κάθε πλαίσιο, συν 10 € για κάθε έκθεμα.

Η Οργανωτική Επιτροπή αποτελείται από τους Γιώργο Σπάρη (Πρόεδρο), Νίκο Μαλλούχο, Αντώνη Μανωλουδίη, Ανδρέα Νικολαΐδη, Κώστα Χαζάπη, Λορέντζο Χαζάπη, Ιωακείμ Χαλβατζιδόπουλο και Χάρη Χρυσόστομου (Μέλη). Παρατηρητής της Ελληνικής Φιλοτελικής Ομοσπονδίας ορίστηκε ο Βασίλης Σεκόπουλος. Αιτήσεις συμμετοχής θα γίνονται δεκτές μέχρι τις 10 Ιουλίου 2013.

Καλούμε τα μέλη μας που επιθυμούν να λάβουν μέρος στην "ΕΛΛΑΔΑ-ΚΥΠΡΟΣ 2013" να επισκεφτούν την ιστοσελίδα <http://>

www.hps.gr/expo2013/, όπου υπάρχουν αναρτημένες εκτενείς πληροφορίες, καθώς και ο Ειδικός Κανονισμός της έκθεσης.

Θεματική Ομιλία στην ΦΕΑ

Στις 29 Μαΐου 2013, και μετά από πρόσκληση της Φιλοτελικής Εταιρείας Αθηνών, ο Π. Λεούσης επανέλαβε την ομιλία του "Οι Έλληνες και η Μουσική μέσα από τα γραμματοσήμα" που είχε παρουσιαστεί στο Ταχυδρομικό και Φιλοτελικό Μουσείο στις 24 Ιανουαρίου 2011. Η ομιλία διεξήχθη μέσα στα πλαίσια εκδήλωσης της Εταιρείας που περιλάμβανε

Από την ομιλία του Π. Λεούση

απονομή των Βραβείων "ΝΙΚ. ΑΖΑΡΙΤΗ" για τα έτη 2006-2012, και αναρτημένη παρουσίαση του εκθέματος "Η λογοκρισία στον ελλαδικό χώρο κατά τον 20ο αιώνα" του Ανάργυρου Γιαννακόπουλου.

Η εκδήλωση, που σημείωσε ιδιαίτερη επιτυχία και προκάλεσε τα ευμενή σχόλια του

Οι πρόεδροι της ΦΕΑ και του συλλόγου μας Κ. Σφήκας και Π. Λεούσης αμέσως μετά το τέλος της ομιλίας

πολυπληθούς κοινού, ολοκληρώθηκε με την προσφορά μικρού γεύματος.

Έφυγε η Νανά...

Οι μοίρες θέλησαν τα προβλήματα στη ζωή της να ξεκινήσουν από την ημέρα που γεννήθηκε. Ήταν αυτές οι ίδιες που αποφάσισαν να διαθέσουν γι' αυτήν λίγες δεκάδες εκατοστών αναστήματος. Ωστόσο, αυτό δεν την εμπόδισε να παλεύει στα ίσα τη ζωή, να μορφωθεί, να γίνει πολύγλωσση, να γίνει συλλέκτρια γραμματοσήμων με διεθνείς διασυνδέσεις, με φίλους σε πολλές χώρες.

Μέλος του συλλόγου μας από αρκετά χρόνια, ήταν πάντα έτοιμη για ένα χαμόγελο, για ένα χωρατό... Παρά τις μόνιμες οδύνες, τις ανυπέβλητες σωματικές (και ψυχικές) δυσκολίες...

Αυτό το χαμόγελο έσβησε για πάντα. Λίγες μέρες πριν.

Καλό σου ταξίδι Νανά Παπαϊωάννου. Θα σε θυμόμαστε πάντα. Κυρίως το παράδειγμά σου!

Τιμητική διάκριση στον Α. Βιρβίλη

Όπως είχαμε γράψει στο προηγούμενο τεύχος, ο τέως Πρόεδρος της ΕΦΟ Αντώνης Βιρβίλης έγινε αποδέκτης της ύψιστης φιλοτε-

Ο Α. Βιρβίλης υπογράφει στην Δέλτο

λικής τιμής να κληθεί να υπογράψει στη Δέλτο των Διακεκριμένων Φιλοτελιστών, διάκριση που θεσπίστηκε το 1921 από το Φιλοτελικό Συνέδριο της Μ. Βρετανίας και αποδίδεται σε φιλοτελιστές με σπουδαία προσφορά στον παγκόσμιο φιλοτελισμό.

Η τελετή της υπογραφής πραγματοποιήθηκε πρόσφατα, με κάθε επισημότητα.

Αξίζουν θερμά συγχαρητήρια στον ακούραστο εργάτη της φιλοτελικής ιδέας. Η τιμή που του επιφυλάχτηκε έχει αντίκτυπο σε ολόκληρο τον ελληνικό φιλοτελισμό.

ΟΙ ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

α) ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΑ

ΕΛΛΑΔΑΣ

• Στις 22 Απριλίου κυκλοφόρησε η 3η σειρά γραμματοσήμων του 2013 με τίτλο “Ελληνικός βραβευμένος κινηματογράφος”, αποτελούμενη από 4 γραμματόσημο αξίας € 3.92, σε 100.000 πλήρεις σειρές. Κυκλοφόρησαν επίσης 7.000 ΦΠΗΚ προς € 5.70 το σετ, 1.000 τυποποιημένες σειρές προς € 6.30, 1000 απλά λευκώματα σειράς προς € 13.20 και 1000 σειρές (1000 X 4) Κάρτες Μάξιμουμ προς € 6,40 το σετ.

• Στις 22 Απριλίου κυκλοφόρησε η 1η σειρά γραμματοσήμων Αγίου Όρους του 2013 με τίτλο “Μικρογραφίες - Διακοσμητικά Χειρογράφων”, αποτελούμενη από 6 γραμματόσημο αξίας € 5.15, σε 35.000 πλήρεις σειρές. Κυκλοφόρησαν επίσης 6.000 ΦΠΗΚ προς € 7.50 το σετ, 1800 λευκώματα σειράς προς € 32.00 έκαστο και 2.500 σειρές Κάρτες Μάξιμουμ προς € 9,60 το σετ.

• Στις 9 Μαΐου κυκλοφόρησε η 4η σειρά γραμματοσήμων του 2013 με τίτλο “ΕΥΡΩΠΗ 2013, Ταχυδρομικά οχήματα”, αποτελούμενη από 2 ενωμένα γραμματόσημο συνολικής αξίας € 4.06, σε 80.000 πλήρεις σειρές και 12.000 τευχίδια των δύο σειρών έκαστο προς € 8.10. Κυκλοφόρησαν επίσης 7.000 ΦΠΗΚ προς € 5.40 το σετ και 1000 απλά λευκώματα σειράς προς € 12.90 έκαστο.

• Στις 9 Μαΐου κυκλοφόρησε η 2η σειρά γραμματοσήμων Αγίου Όρους του 2013 με τίτλο “Μικρογραφίες - Διακοσμητικά Χειρογράφων Β”, αποτελούμενη από 5 γραμματόσημο αξίας

€ 5.10, σε 35.000 πλήρεις σειρές. Κυκλοφόρησαν επίσης 6.000 ΦΠΗΚ προς € 7.40 το σετ, 1800 λευκώματα σειράς προς € 32.00 έκαστο και 2.500 σειρές Κάρτες Μάξιμουμ προς € 8,00 το σετ.

• Στις 4 Ιουνίου κυκλοφόρησε η 5η σειρά γραμματοσήμων του 2013 με τίτλο "ΙΣΤΟΠΛΟΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ", αποτελούμενη από 6 γραμματόσημο συνολικής αξίας € 5.22, σε 100.000 πλήρεις σειρές, σε φύλλα των 20 τεμαχίων. Οι κλάσεις των 0.62 και 0.78 € κυκλοφόρησαν χωρίς ένδειξη τέλους, αλλά με την ένδειξη "Α' Τέλος Εσωτερικού" και Α' Τέλος Εξωτερικού" αντίστοιχα, τα μεν πρώτα σε 15.000 τευχίδια των 10 αυτοκόλλητων γραμματοσήμων, τα δε δεύτερα σε 50.000 τευχίδια. Όλα τα τευχίδια πωλούνται στην ονομαστική αξία των γραμματοσήμων που περιέχουν.

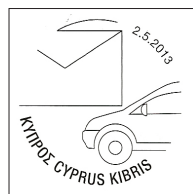
Κυκλοφόρησαν επίσης 7.000 διπλοί ΦΠΗΚ προς € 7.20 το σετ, 1000 Τυποποιημένες Σειρές Γραμματοσήμων προς € 8.50, 1000 απλά λευκώματα σειράς προς € 16.30 και 1.000 σε Κάρτες Μάξιμουμ προς € 9.80 το σετ.

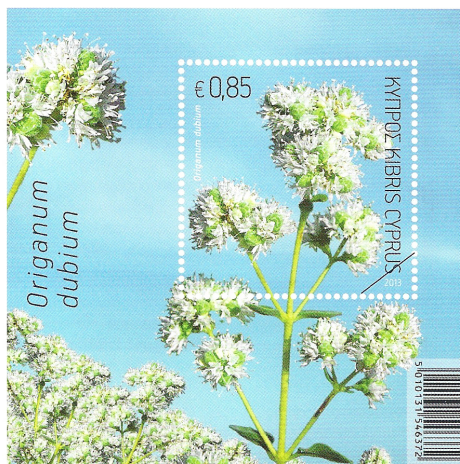
• Στις 31 Μαΐου κυκλοφόρησαν 6 τευχίδια γραμματοσήμων που περιέχουν 10 αυτοκόλλητα γραμματόσημα των € 0,78 της σειράς "ΠΕΡΙΗΓΗΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ", ενώ το εξώφυλλο απεικονίζει μερική άποψη των ξενοδοχείων Belvedere Beach Hotel (Ρόδος), Rhodes Beach Hotel, Esperia Hotels Rhodes και Doryssa Seaside Resort (Σάμος). Τα ως άνω τευχίδια πωλούνται στην ονομαστική αξία των γραμματοσήμων που περιέχουν.

ΚΥΠΡΟΣ

• Στις 2 Μαΐου 2013 κυκλοφόρησε η σειρά "ΕΥΡΩΠΗ 2013 - ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΑ ΟΧΗΜΑΤΑ", αποτελούμενη από δύο αυτοκόλλητα γραμματόσημα, σε 55.000 πλήρεις σειρές αξίας

€ 0.85 έκαστη και σε 18.000 τευχίδια αξίας € 3.40 έκαστο. Κυκλοφόρησαν επίσης 7.000 ΦΠΗΚ προς € 1.25 έκαστος.

• Στις 2 Μαΐου 2013 κυκλοφόρησε επίσης η σειρά "ΡΙΓΑΝΗ - ΡΟΥΒΑΝΟΣ (Origanum dubium)", αποτελούμενη από ένα γραμματόσημο αξίας € 0.22 σε 330.000 τεμάχια και ένα φεγιέ αξίας 0.85 σε 55.000 τεμάχια. Κυκλοφόρησαν επίσης 7.000 ΦΠΗΚ προς € 1.58 έκαστος.

• Στις 5 Ιουνίου 2013 κυκλοφόρησε η σειρά "ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ ΘΑΛΑΣΣΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ", αποτελούμενη από τρία γραμματόσημο συνολικής αξίας € 2.48 σε 190.000 πλήρεις σειρές, σε φυλλαράκια των οκτώ. Κυκλοφόρησαν επίσης 7.000 ΦΠΗΚ προς € 2.91 έκαστος.

β) ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΕΣ ΣΦΡΑΓΙΔΕΣ

ΕΛΛΑΔΑΣ

• Με την ευκαιρία των 72ας Συνόδου των Πρυτάνεων των Ελληνικών Πανεπιστημίων, χρησιμοποιήθηκε στις 5 Απριλίου 2003 ειδική αναμνηστική σφραγίδα.

• Με την ευκαιρία του 2ου Πανελληνίου Συνεδρίου της Ελληνικής Εταιρείας Εξωνοσοκομιακής Επείγουσας Ιατρικής, χρησιμοποιήθηκε στις 13 Απριλίου 2013 ειδική αναμνηστική σφραγίδα.

• Με την ευκαιρία των 150 χρόνων από τη γέννηση του Κωνσταντίνου Καβάφη, χρησιμοποιήθηκε στις 29 Απριλίου 2013 ειδική αναμνηστική σφραγίδα.

• Με την ευκαιρία των εργασιών των Συνόδων της Διεθνούς Ολυμπιακής Ακαδημίας στην Αρχαία Ολυμπία, χρησιμοποιήθηκαν οι κάτωθι ειδικές αναμνηστικές σφραγίδες:

α. Στις 13 Μαΐου, για την 12η Διεθνή Σύνοδο για Διευθυντές Ολυμπιακών Ακαδημιών.

β. Στις 14 Ιουνίου 2013, για την 53η Διεθνή Σύνοδο για Νέους Μετέχοντες.

γ. Στις 22 Ιουλίου 2013, για την 10η Διεθνή Σύνοδο για Εκπαιδευτικούς και Στελέχη

Ανωτάτων Ιδρυμάτων Φυσικής Αγωγής.

- Με την ευκαιρία συμπλήρωσης τριών χρόνων από την ίδρυση του Στρατιωτικού Μουσείου Αγώνων Ρεθύμνου (21.05.2010) χρησιμοποιήθηκε στις 21 Μαΐου 2013 ειδική αναμνηστική σφραγίδα.

- Με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 40 χρόνων από το κίνημα του Ναυτικού και 40 ημερών από το θάνατο του Ναυάρχου Νίκου Παπά, χρησιμοποιήθηκε στις 9 Ιουνίου 2013 ειδική αναμνηστική σφραγίδα.

- Με την ευκαιρία της επετείου των 100 χρόνων από τη απελευθέρωση της Δράμας, χρησιμοποιήθηκε την 1η Ιουλίου 2013 ειδική αναμνηστική σφραγίδα.

- Με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 100 χρόνων από την ίδρυση του Ελληνικού Τμήματος του Διεθνούς Συμβουλίου Μουσείων, χρησιμοποιήθηκε την 4η Ιουλίου 2013 ειδική αναμνηστική σφραγίδα.

ΚΥΠΡΟΥ

- C6/2013. Χρησιμοποιήθηκε από 13 έως 24 Μαΐου με την ευκαιρία της 38ης Διεθνούς Έκθεσης Κύπρου (24/05-2/06/2013). (Γνωστή επαναλαμβανόμενη σφραγίδα).

γ) ΣΦΡΑΓΙΣΤΙΚΟΙ ΔΑΚΤΥΛΙΟΙ ΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΑ ΣΥΝΘΗΜΑΤΑ:

ΕΛΛΑΔΑΣ

- "ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΕΤΕ ΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΚΤΕΣ". Χρησιμοποιήθηκε από 1 έως 5 Ιουνίου 2013.

ΚΥΠΡΟΥ

- S5/2013. Χρησιμοποιήθηκε από 17 έως 18 Απριλίου 2013, με την ευκαιρία των εκδηλώσεων για την "Διεθνή Ημέρα Μνημείων και Χώρων" (18/04/2013).

- S6/2013. Χρησιμοποιήθηκε από 17 έως 21 Ιουνίου 2013, με την ευκαιρία της "Γιορτής του Κατακλισμού" (21-26/06/2013). (Γνωστή επαναλαμβανόμενη σφραγίδα).

- S7/2013. Χρησιμοποιήθηκε από 13 έως 24 Μαΐου με την ευκαιρία της 38ης Διεθνούς Έκθεσης Κύπρου (24/05-2/06/2013). (Γνωστή επαναλαμβανόμενη σφραγίδα).

Εθνική Φιλοτελική Έκθεση
Οργάνωση: Ελληνική Φιλοτελική Εταιρεία

“Ελλάδα-Κύπρος 2013”

Σπίτι της Κύπρου, Ξενοφώντος 2Α, Αθήνα
21 Οκτωβρίου - 8 Νοεμβρίου 2013

www.hps.gr/expo2013

Οι ελληνόρρυθμοι καθολικοί Μαγυάροι

Τα Ουγγρικά Ταχυδρομεία εξέδωσαν πρόσφατα το εικονιζόμενο γραμματόσημο για τον εορτασμό της εκατονταετηρίδας της Ελληνικής Καθολικής Επισκοπής του Hajdúdorog. Το γραμματόσημο απεικονίζει την *Κλαίουσα Εικόνα της Θεοτόκου* του Καθολικού Ελληνόρρυθμου ναού του Μάριαρός, τον *Παντοκράτορα* Ούγγρου αγιογράφου, απόσπασμα από το Παπικό Διάταγμα που διατάσσει την ίδρυση της ελληνικής καθολικής εκκλησίας της Ουγγαρίας, καθώς και μια λεπτομέρεια από το τέμπλο της ελληνικής καθολικής εκκλησίας του Hajdúdorog.

Οι τέσσερις εικόνες συνδέονται με το χριστιανικό σύμβολο IC XC NI KA (*Ιησούς Χριστός Νικά*) και η σύνθεση έχει στο πλάι αριστερά την ίδια διακόσμηση που κοσμεί το Παπικό Διάταγμα.

Τα φύλα των Μαγυάρων ήρθαν για πρώτη φορά σε επαφή με το Βυζαντινό Χριστιανισμό τους αιώνες της μετανάστευσής τους από την Ασία, οπότε ιεραπόστολοι Ανατολικού δόγματος άρχισαν τον προσηλυτισμό τους. Μετά την τέταρτη σύνοδο του Λατερανού (1215), ο Βυζαντινός Χριστιανισμός έχασε έδαφος. Ωστόσο, οι προσευχές και οι ύμνοι του 17ου αιώνα φανερώνουν ότι εξακολουθούσε να επιβιώνει.

Στις 16 Απριλίου 1868 οι εκπρόσωποι των 52 ουγγρικών ελληνόρρυθμων εκκλησιασμάτων πραγματοποίησαν εθνικό συνέδριο, κατά

το οποίο ζήτησαν την έγκριση για να κάνουν τη θεία λειτουργία στα Ουγγρικά και να καθιερωθεί ανεξάρτητη επισκοπή.

Ο Φραγκίσκος Ιωσήφ Α' αποδέχτηκε το αίτημά τους και δημιούργησε το Βικαριάτο του Hajdúdorog, ενώ στις 8 Ιουνίου 1898 ιδρύθηκε η Εθνική Επιτροπή Ελληνόρρυθμων Καθολικών Ούγγρων. Το 1912 ιδρύθηκε σχετική Επισκοπή, η οποία αγιοποιήθηκε από τον Πάπα

Πίο Χ λίγο μετά, και κυρώθηκε με νόμο του 1913 από το Ουγγρικό Κοινοβούλιο. Το 1980, ο Πάπας Ιωάννης Παύλος επέκτεινε τη δικαιοδοσία της επισκοπής του Hajdúdorog σε όλους Έλληνες Καθολικούς της Ουγγαρίας.

Υπενθυμίζουμε εδώ ότι η Καθολικός Ελληνόρρυθ-

μος Χριστιανισμός ανήκει στο θρησκευτικό και πολιτικό σχήμα που δημιουργήθηκε από τους ιθύνοντες της καθολικής Εκκλησίας (Παπισμό) για τον εκδυτικισμό της μη λατινικής Ανατολής και την προσάρτησή του στην εξουσία του πάπα. Πρόκειται γι' αυτό που αποκαλείται "Ουνία" και θεωρείται από την επίσημη Ορθόδοξη Εκκλησία ως επικίνδυνη και αιρετική.

Σημείωση.

Görög = Έλληνας, ελληνικός (στα ουγγρικά)

Λ. Τ.

